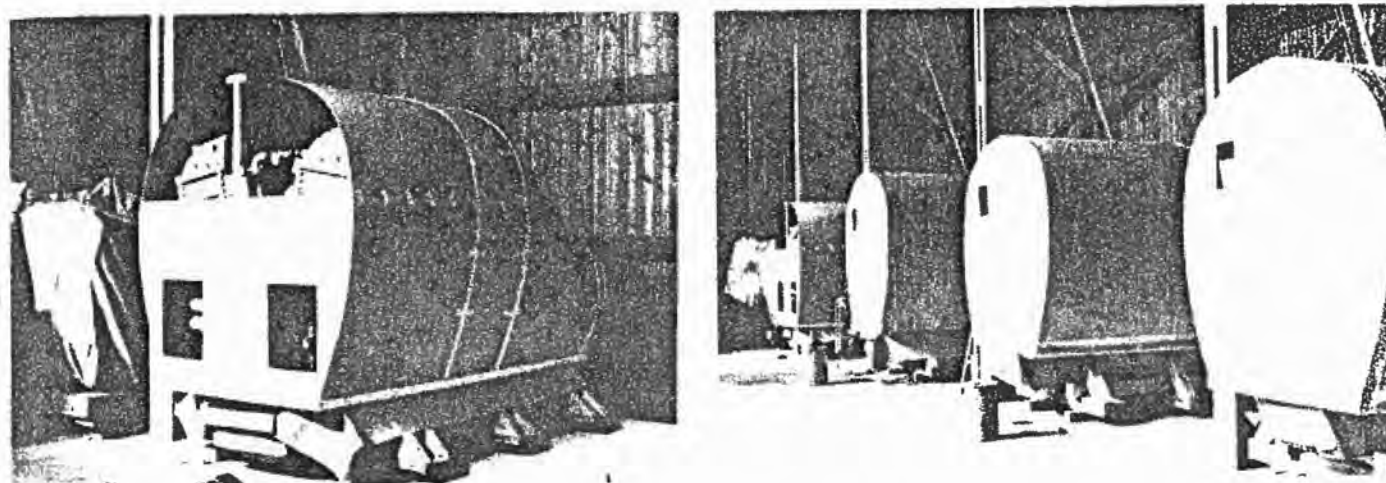

SØVÆRNS- ORIENTERING

Sådan laver Søværnet "mølposer"...

Meget ofte læser man i aviserne, at udenlandske orlogsskibe er blevet anbragt i "mølposer". Det er altså et velkendt begreb, men de færreste ved, at det er et stort og kompliceret arbejde at lægge skibe og andet stort materiel i "mølposer". Også i Danmark har vi en "mølpose"-afdeling, nemlig Søværnets Affugtningstjeneste, der nu har bestået i 15 år. Den blev oprettet under Kystflåden og er for tiden underlagt Søværnets Materielkommando.

Affugtning er populært sagt indpakning i "mølpose" af driftsklart materiel med det formål at give bedre opbevaringsbetingelser og nedsætte vedligeholdelsesudgifterne på materiel af stor værdi, både af beredskabsmæssige og økonomiske grunde.

Ved affugtning forstås, at materiellet afskæres fra den frie luft. Dette sker enten ved lufttæt indpakning (i hølger) eller ved tætning med forskellige midler. Affugtning deles i to kategorier: Dynamisk, som er en konstant cirkulation af tør luft i eller omkring det affugtede emne, og statisk, hvor man anbringer silicagel (et fugtighedsabsorberende middel) i eller omkring emnet. Det har til formål at nedsætte luftens fugtighedsgrad til et punkt, hvor korrosion og andre nedbrydende fak-

torer ikke kan opstå. Ved denne opbevaringsmetode nedsættes klareringstiden væsentligt i forhold til andre konserveringsmetoder.

Affugtningstjenesten har igennem de 15 år haft mange forskellige opgaver spændende fra fregatter, ubåde, mindre skibe, pjecer og radiostationer til motorer og reservedele. "Mølpose"-virksomhed har dog aldrig her i landet været så udbredt som i flere udenlandske mariner. I Sverige har man f.eks. en ret stor afdeling for affugtning, og dér har man på et tidspunkt haft omkring 50 skibe oplagt - helt eller delvis affugtet.

Billederne viser 4 Maybach-motorer fra bevogtningsfartøjerne, som Affugtningstjenesten netop i disse dage har lagt i "mølpose". Endnu 2 motorer af denne kategori skal indpakkes i nær fremtid.

(AFT)

Orientering om Fællesmarkedet

Depotskibet HENRIK GERNER har på foranledning af skibets talsmænd og andre besætningsmedlemmer fremsat forslag til orientering af Søværnets Personel om de europæiske fællesskaber.

Chefen for Søværnet har forhandlet spørgsmålet med Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, der er indforstået med at yde den fornødne assistance.

Der er derefter truffet den aftale med Velfærdstjenesten, at EF-orienteringsmøder skal arrangeres for et rimeligt stort forum og i videst muligt omfang finde sted i forswarets egne lokaliteter. Mindre tjenestesteder skal søge kontakt med andre tjenestesteder - eventuelt af andet værn - inden for rimelig afstand, så der kan arrangeres et møde med passende stor tilslutning. Velfærdstjenesten vil afholde alle udgifter såsom honorarer, rejseudgifter o.l. i forbindelse med foredragsholdernes deltagelse i møderne. (MST)

2. Minelæggerdivision i Næstved

Fra 21.-24. april aflagde minelæggerne LAALAND og LOUGEN besøg i Næstved. Besøget var kommet i stand ved, at LAALAND's besætning i november under skibets dokning i Korsør besøgte Gardehusarregimentet, hvor der bl.a. kørtes i kampvogn og pansret mandskabsvogn. Da turen var en stor succes, blev der aftalt et besøg af 2. Minelæggerdivision i forbindelse med regimentets 210 års fødselsdag, men desværre måtte

det udsættes til slutningen af april på grund af isvanskeligheder og øvelsesvirksomhed.

Besætningerne besøgte om fredagen Holmegårds Glasværk, og der afholdtes forskellige gensidige arrangementer af selskabelig karakter, bl.a. deltog 3 officerer i Gardehusarregimentets meget morsomme årlige officersfest.

Om mandagen medtog divisionen 12 gardehusarofficerer til en demonstrationstur til Korsør, hvorunder der holdtes en redningsaktion med en af flyvevåbnets S-61 helikoptere. Herudover bestod programmet i: Klart skib, evolering, udlægning af tåge samt en mindre kabelmine-lægningsoperation. Efter ankomst til Korsør blev officererne efter en god dag transporteret hjem til Næstved i bus.

(LAAL)

Udveksling af danske og US-hydrografer

Uddannelse af danske søofficerer i hydrografi og oceanografi har siden 1965 fundet sted ved hydrografiske og oceanografiske kurser af ca. 16 måneders varighed ved US Naval Oceanographic Office i Washington. Fem danske søofficerer har indtil nu gennemgået disse kurser fortrinsvis med henblik på tjeneste ved Søkortarkivet og søopmålingen. Yderligere to søofficerer vil i dette efterår blive optaget på US Naval Oceanographic School. I sommeren 1971 deltog til gengæld en amerikansk løjtnant i ca. 2 måneder i søopmålingen Grønland for at sætte sig ind i dansk opmålingsteknik i arktiske farvande.

Efter forhandlinger mellem The US Oceanographer of the Navy og direktøren for Søkortarkivet blev det besluttet at søge det hydrografiske/oceanografiske samarbejde yderligere styrket gennem udveksling af fuldt uddannede hydrografer/oceanografer. I betragtning af et stadigt udvidet internationalt samarbejde og af den voldsomme tekniske udvikling inden for Søkortarkivets arbejds- og ansvarsområde ville en sådan udveksling være meget værdifuld - ikke mindst for Søkortarkivet.

Med Forsvarsministeriets bemyndigelse og med Chefen for Søværnets godkendelse er der derefter indgået en aftale om udveksling af officerer, og fornylig tiltrådte Lieutenant Commander Thomas L. Miller, US Navy, tjeneste ved Søkortarkivet for en periode af ca. to år. Miller er uddannet såvel inden for marin geologi som oceanografi og har gennem fire år gjort tjeneste i US Naval Oceanographic Office'skibe. Inden afrejsen

til Danmark var han i to år forbindelsesofficer mellem The Office of Naval Research og The Woods Hole Oceanographic Institution.

Det er desværre ikke for tiden muligt at opfylde et amerikansk ønske om at lade en dansk hydrograf gøre tjeneste i US Naval Oceanographer's stab i Washington. (SKA)

200 Kap Hornere til København

Det første danske skib, der rundede Kap Horn, var den 160 t store brig PERLEN af Åbenrå. Det skete i 1824. Begivenheden vil sikkert blive nævnt mange gange i dagene 6. til 8. juni, når den Internationale Cape Horner Organisation holder sin 28. kongres i København.

Der kommer et par hundrede gamle Kap-Hornere fra hele verden til kongressen, hvor Søværnet på flere områder giver en hånd med. Således vil en snes medlemmer af Kvindeligt Marinekorps medvirke som værtinder for de gamle søfarere, og det omfattende program indledes med en mindsegudstjeneste i Holmens Kirke, hvor Københavns biskop, W. Westergaard Madsen og provst H. Sandbæk taler.

Deltagerne skal besøge Kronborg, Fredensborg og Frederiksborg, de skal se bryggerierne og til fest i Tivoli. Skoleskibene DANMARK og GEORG STAGE hejser Dannebrog og Kap Hornernes flag saluteret af en honnørdeling fra Søværnet.

Prins Henrik er kongressens protektor. Orlogskaptajn J. Bay-Schmidt er Kap Hornernes præsident. (MST)

Øget sovjetisk lastekapacitet

Den sovjetiske handelsflådes lastekapacitet er øget til over 16 millioner tons og dermed den sjette største i verden. Tendensen går i retning af store specialskibe i stedet for all-round fartøjer. For tiden bygges tankere, som laster 150.000 t, malmskibe til 60.000 t og stadig kraftigere isbrydere.

I løbet af de næste tre år vil handelsflåden blive forøget med yderligere 5 mill. t. De fleste af de nye skibe skal bygges på sovjetiske værfter. (MST)

Flåde og frimærker

Der er overordentlig stor og alvorlig interesse for filateli i den britiske flåde. Den tages så alvorlig, at flåden har en permanent Philatelic Officer, der er placeret på Royal Navys Air Station Yeovilton i Sommerset. Alle flådens betydelige mærkedage mindes med udstedelse af smukke kuverter med særstempler, som frimærkesamlerne kan købe.

Den 28. maj er der igen en sådan lejlighed til at udstede et eftertragtet særstempel. Det er på 300 årsdagen for søslaget ved Solebay, hvor en hollandsk flådestyrke på 90 skibe angreb en kombineret britisk-fransk flådestyrke. Slaget varede 14 timer og der blev udvist stort heltemod på begge sider. Den daværende fregat WARSPITE gjorde sig fremragende bemærket i kampen, hvorfor særkuverten vil blive udstedt og stemplet om bord i det nuværende skib med navnet, atomubåden WARSPITE.

700 særkuverter forsynet med et 9 pence frimærke vil blive signeret af Flag Officer Medway, kontreadmiral C.C.H. Dunlop, og ubådens chef. Den kuvert sendes til samlere for halvandet pund. Et lignende antal kuverter med et 5 pence frimærke signeres kun af ubådens chef og koster 50 pence. Endelig er der et antal usignede særkuverter med et 3 pence frimærke, der koster 25 pence. Indtægten ved arrangementet, der sker i forståelse med det britiske postvæsen, går til flådens hjælpefond.

Den næste særkuvert udstedes i august, hvor 30 årsdagen for "Operation Pedestal", den vigtigste konvoj til Malta under sidste krig,

vil blive mindet.

Herhjemme er der også mange frimarkesamlere i Søværnet. Der er endda flere storsamlere, der kan vise fremragende England-, Frankrig- og Tysklandssamlinger. Trods megen god vilje og megen snak om det, er det dog ikke hidtil lykkedes at organisere arrangementer i lighed med Royal Navys.

Billederne viser den normale engelske frimarkeserie med Dronningens portræt, og det nyeste britiske mærke, der netop er udstedt til minde om HM Coastguards 150-årsdag. (MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet har sagt ja til en anmodning fra Universitetets Institut for sammenlignende Anatomi om uddannelse af studerende og videnskabsmænd til svømmedykkere på Søværnets Dykkerskole. Der vil nu blive udarbejdet et kursusprogram til afvikling i sommer.

Grønlands Kommando fortsætter sin omfattende oplysningsvirksomhed. Admiralen har holdt foredrag på Knud Rasmussens Højskole i Holsteinsborg og for 300 skoleelever i Frederikshåb. Inspektionskutterne har demonstreret redningsflåder i Sukkertoppen og for kutterførere i Frederikshåb.

Fra 9. til 12.juni aflægger den svenske skoledeling, skonnerterne FALKEN og GLADAN besøg i Korsør. Da det er længe siden, Korsør har haft svensk flådebesøg, gøres der ekstra ud af besøget, bl.a. vil de to skibe sejle en tur på Store Bælt med udvalgte gæster.

Chefen for Søværnet har svaret Handelsministeriet, at han er indforstået med, at et farvandsområde i Nordsøen, der vil muliggøre direkte sejlads fra O-bøjen ved Grådyb til Harwich-området, kan åbnes for sejlads uden foregående minestrygning.

Forsvarsministeriet har bestemt, at orlogskaptajn P.S.Stamp fra 1.juli og indtil udgangen af juni 1974 stilles til rådighed for Ministeriet for Forureningsbekæmpelse.

Chefen for Søværnets Materielkommando, admiral S.J.Valentiner, ledsaget af administrationschefen, chefen for forsyningsafdelingen og

lederen af NATO-depotkontoret, inspicerede 23.-25.maj NATO-flådedepoterne i Frederikshavn og Korsør.

Søværnets Udstilling deltager i disse dage i en udstilling på Søndervangsskolen i Århus. Der vises navnlig søredning, for skolen er den eneste i landet, der har det som fag på skemaet. Skolen har indbudt de ældste klasser fra ca. 50 skoler i Århus-området til at se udstillingen.

Udland kort

Under øvelsen "Bright Horizont" i Nordsøen med danske, vesttyske og norske enheder, blev chefen for Nordregionen, general Sir Thomas Pearson, i åben sø overført fra den norske fregat TRONDHEIM til den vesttyske jager MOLDERS.

Det spanske marineværft i El Ferrol har søsat en fregat på 4000 t til den spanske flåde. Skibet skal udstyres med atomraketter.

Et norsk firma har indledt årets ophugningsarbejde på krydseren TIRPITZ, der sank under krigen i norsk farvand. Ophugningen har nu været uafbrudt i 25 år og der er meget tilbage endnu.

Den svenske marineforening, Flottans MÅn, vedtog på sendemandsmødet i Karlskrona at foreslå marineforeningerne i Danmark og Norge et tættere og forstærket samarbejde. Der deltog over 200 sendemænd i mødet, der for første gang holdtes uden for Stockholm.

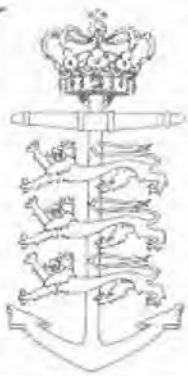
En af verdens største samlinger af ting, der har tilhørt Nelson og hans tid, er blevet skænket til Royal Navy af den amerikanske ejer. Fregatten LOWESTOFT har hentet samlingen, der placeres i en bygning tæt ved Nelsons flagskib VICTORY i Portsmouth.

Anden etape af den svenske stats udflytning fra Stockholm omfatter 12 institutioner og deler yderligere 4. De to etaper omfatter 11.000 medarbejdere. Finansministeriet har udregnet, at udflytningen koster ca. 25.000 sv.kr. pr. ansat.

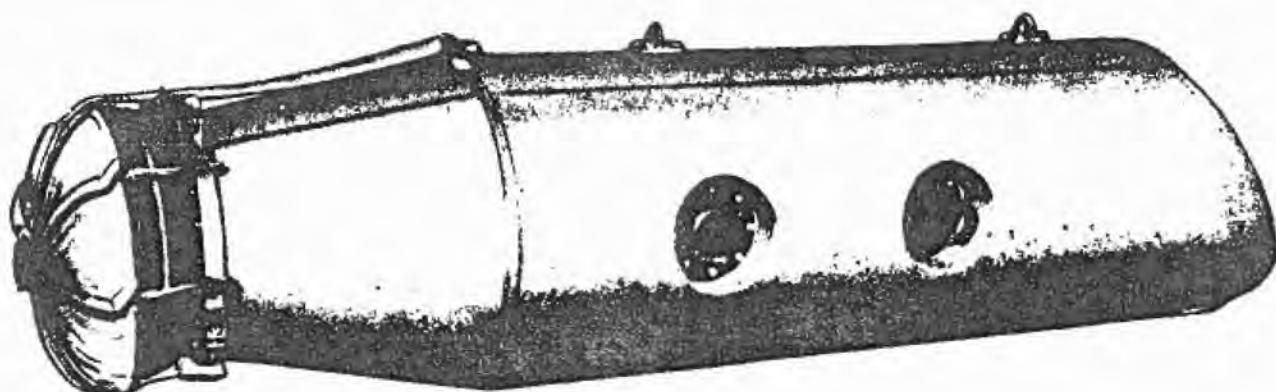
Ud for Plymouth har den britiske flåde holdt en stor katastrofe-
øvelse, der simulerede en kollision mellem et handelskib og et fuldt-
lastet tankskib fra Royal Navy med brand om bord og stor olieforurening
tilfølgende. Alle tænkelige hjælpemidler blev sat ind i samarbejde med
myndighederne i området.

En sovjetisk flådestyrke på 9 ubåde og 4 overfladeskibe, heraf
2 forsyningskibe, observeredes den 18. maj ud for den irske kyst på
vej fra Østersøen til Middelhavet. Royal Navy og Royal Air Force fulgte
dem på vej.

E.V. Jørgensen
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Anvendelse af miner som blokademiddel

Den amerikanske mineblokade af Nordvietnam rejser adskillige spørgsmål om effektivitet og udgifter ved en sådan aktion. Søværnets Våbenskole redegør her for tre hovedspørgsmål: Hvad koster en minelægning, hvor dyre er miner som blokademiddel og hvor længe vil blokaden være effektiv.

Den effekt, hvormed en mineblokade påvirker modstanderen, bliver traditionelt målt ved antal beskadigede eller tabte skibe, men da brug af miner også betyder, at fjendtlige skibe trues uden at egne større enheder bindes, er det nødvendigt at bruge andre metoder til at måle effektiviteten.

Der kan gives et underbyggende eksempel her på. I slutningen af anden verdenskrig gennemførte USA en storstilet minelægningsoperation omkring de japanske øer. Operationen fik navnet Operation Starvation. Under denne aktion blev et stort antal japanske skibe tvunget til at blive i havnene på grund af minefaren. At disse skibe ikke kunne sejle, havde stor strategisk betydning for krigens fortsatte forløb, men alligevel ville disse skibe ikke have talt med i en traditionel effektivitetsvurdering.

Dog vil det være formålstjenligt at omtale den traditionelle måling af minekrigens effektivitet.

Ethvert minefelt planlægges ud fra ønsket om maximum effekt af de benyttede miner. Denne effekt eller skadetrussel er et udtryk for sandsynligheden for, at et skib, der sejler gennem minefeltet, vil aktivere en mine, og at denne mine vil give skibet en bestemt skade. En sammenligning mellem den forudberegne skadetrussel - eller de efter en krig konstaterede skader ved et antal beskadigede eller tabte skibe - og minefeltets pris, giver en reel mulighed for beregning af feltets cost effectiveness (en beregning, hvor effektivitetsmål, forbrug samt disse datas variationsafhængighed indgår) idet skibsforslis og beskadigelse divideres med feltets pris.

Endnu et underbyggende eksempel fra Operation Starvation. Der udførtes 1500 B-29 fly-operationer, hvorunder 13.000 miner blev udlagt. Flyveturen varede 10 timer & 1500 dollars pr.time, og minerne med klargøring m.m. kostede 3000 dollars stykket. Det målelige resultat var 670 skader, hvilket udgør det samlede tab på 1,4 mill. t. Under operationerne gik 15 B-29 fly tabt. Resultatet blev, at de luftlagte miner gav 8 tab pr. million dollars eller 17.000 t beskadiget eller tabt pr. mill. dollars.

Ved at tvinge modstanderen til en omsejling af minefeltet eller tilbageholdelse af skibstrafikken, kan mineblokaden påføre ham lige så store omkostninger, som gennem direkte beskadigelse af hans skibe. Situationen er fremstillet skematisk på skitsen.

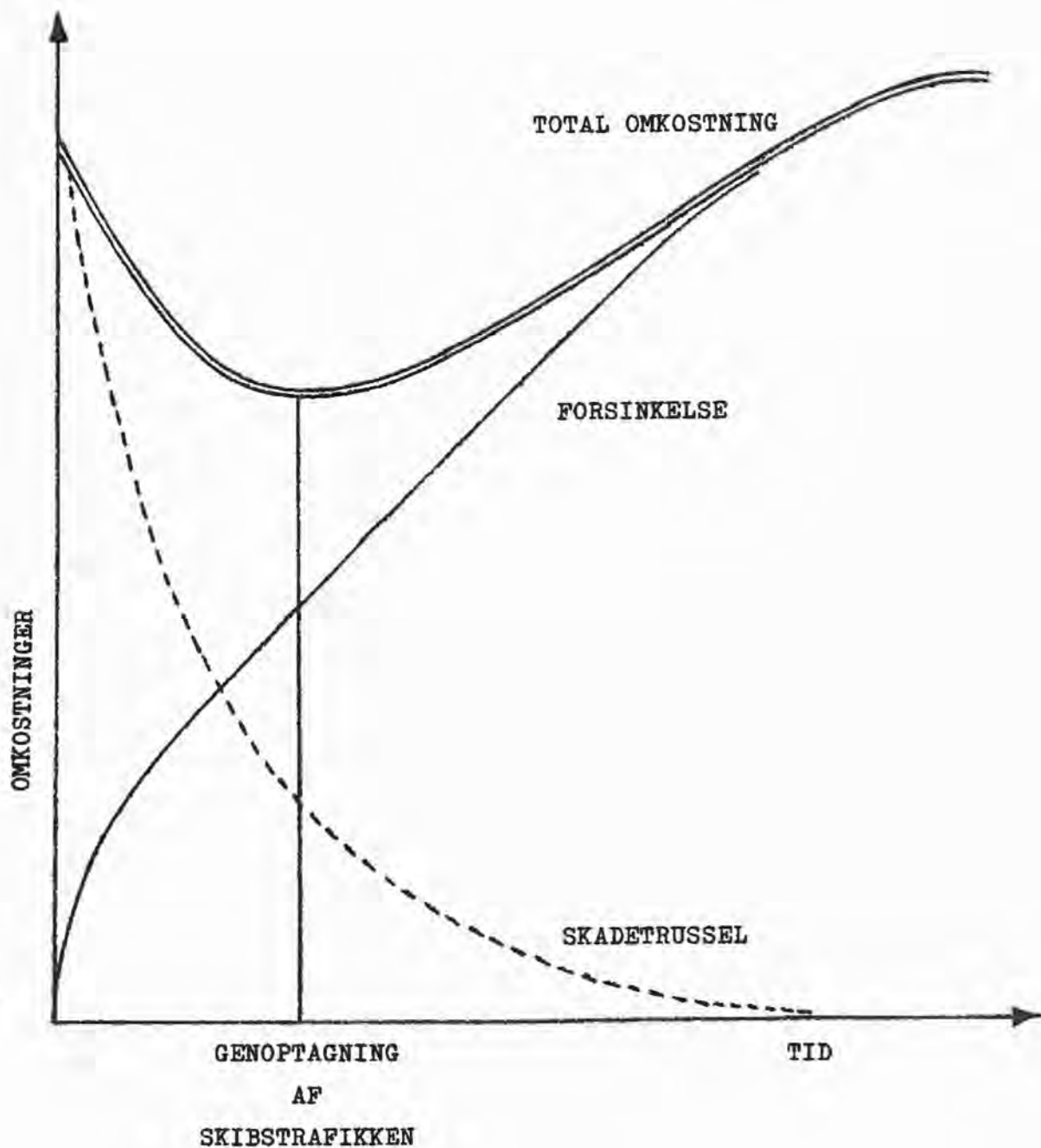
De beregnede omkostninger ved forsinkelse og omsejling er illustreret ved den vertikale linje, mens den horisontale linje viser tiden for skibstrafikkens start efter etablering af mineblokaden. Hvis skibstrafikken tilbageholdes, mens minestrygning m.m. foregår, vil skadetruslen formindskes, hvilket illustreres ved den punkterede kurve. Samtidig vil omkostningerne ved tilbageholdelsen af skibstrafikken øges med tiden på grund af de stigende forsyningsvanskeligheder, som manglende skibstrafik vil medføre - det illustreres ved den fuldt optrukne kurve.

Minefeltets totale omkostning for modstanderen ved skibstab og forsinkelser, er summen af arealerne under de to kurver - illustreret ved den dobbelte kurve. Som det vil ses af den grafiske fremstilling, vil det ideelle tidspunkt for genoptagning af skibstrafikken være, når de totale omkostninger når deres minimum - på figuren angivet som genoptagning af skibstrafikken.

Analysen viser, at omkostningerne ved forsinkelse og omsejling skal lægges til den effektivitet, der umiddelbart kan måles gennem de skader, et minefelt kan påføre skibstrafikken, for at man kan få et udtryk for mineblokadens samlede effektivitet.

Billedet viser en amerikansk luftkastet mine MK 25.

(VBS)

Skoleskibet på udenlandstogt

I dagene 5.-8. maj 1972 aflagde minelæggeren FYEN rutinebesøg i Chatham i England. Noget almindeligt rutinebesøg blev det ikke. Allerede ved ankomsten til North Lock fik skibet en forsmag på, hvad der ventede - Flag Officer Medway, Rear Admiral C.C.H. Dunlop var tilstede på kajen og modtog skibets front, hvorefter et orkester fra Royal Marines marcherede op og underholdt gæsterne i den halve time opholdet i slusen varede. Og så startede besøget - fregatten HMS TORQUAY var værtsskib og messefaciliteterne i land på PEMBROKE var stillet til rådighed for respektive kategorier, d.v.s. at messer, svømmehal og idrætsplads var til rådighed for besætningen.

Fredag og søndag aften var chefen med 12 officerer inviteret til drinks i PEMBROKE og lørdag aften tog fregatten TORQUAY og messe A i minelæggeren FYEN sig af et fællesarrangement. Besætningen var på bustur til London i to omgange, og der spilledes fodbold mod et hold fra basens militærpoliti (resultat 9-2 til minelæggeren FYEN).

At besøget var overordentlig vellykket, var alle om bord enige om. En ikke ringe andel af æren for det vellykkede besøg skyldtes utvivlsomt, at Chief of Staff to Flag Officer Medway var den tidligere britiske forsvarsattaché i Danmark, Commander B. Armstrong.

Derefter fortsatte togtet til Belgien, hvor minelæggeren FYEN aflagde uofficielt besøg i Gent i dagene 10.-15. maj. Minelæggeren FYEN ankom til Terneuzen den 10. maj kl. 0930 og gik ind i slusen. Kl. 1330 forøjedes i Gent efter en interessant sejlads ad kanalen.

Efter ankomsten aflagde chefen visitter i land, der returneredes i løbet af eftermiddagen. Om aftenen afholdtes reception om bord. To dagudflugter for besætningen gik til Bryssel og på vejen dertil spiste deltagerne frokost i NATO-kantinen. Kristi Himmelfartsdag afholdtes skibsgudstjeneste med deltagelse fra den danske koloni. Om søndagen spilledes fodbold mod et hold fra Shipping Company De Baeremaechers (resultat 1-1).

Derboende danske udviste stor gæstfrihed over for skibet. Mandag den 15. maj kl. 1000 forlod minelæggeren FYEN Gent med en besætning, der forekom næsten overmættet med indtryk fra en gæstfri by.

(FYEN)

Flere flådebesøg anmeldt

Der er igen anmeldt en række udenlandske flådebesøg i København. Der kan ventes hollandske, britiske, amerikanske, franske og belgiske orlogsskibe med en samlet besætning på omkring 2.000 mand til Langelinie.

Fra 2. til 5. juni kommer de hollandske fregatter PANTER, VOS og HERMELINJ af WOLF-klassen til Langelinie. Der er et par hundrede mand om bord, deraf 39 kadetter. Chefen for styrken, der udgør "Frigat Division 1" er kaptajnløjtnant J.H.Scheuer i HERMELINJ.

Fra 9. til 13. juni kommer den britiske "Dartmouth Training Squadron" med tre fregatter af WHITBY-klassen, nemlig SCARBOROUGH, TENBY og EASTBOURNE, samt fregatten PUMA af LEOPARD-klassen. Der er 900 mand om bord. Chefen for styrken er kommandør W.J.Graham i SCARBOROUGH. Den britiske minestryger WOTTON besøger Helsingør fra 14. til 19. juni.

Fra 3. til 7. juli kommer der tre amerikanske kystbevogtningskibe til København. Det er DUANE af CAMPBELL-klassen, CHASE af 78-klassen og OWASCO fra klassen af samme navn. Der er 548 mand med, heraf 171 kadetter. Chefen for styrken er kommandør J.B.Hayes.

Fra 13. til 18. juli kommer en gammel kending, det franske fiskeriinspektionsskib COMMANDANT BOURDAIS af COMMANDANT RIVIERE-klassen til Langelinie. Der er 162 mand om bord. Chef er kommandørkaptajn de Kerros.

Endelig er der anmeldt belgisk flådebesøg i København fra 19. til 23. oktober. Det er fiskeriinspektionsskibet GODETIA med 95 mand om bord. Chef er orlogskaptajn F.Devillers. (FLS KBH)

Atter feriedrenge på tjenestestederne

Atter i år vil der være feriedrenge på forswarets tjenestesteder. Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har efter henvendelse fra Københavnske Skolers Landophold og Børnenes Kontor i Ålborg anmodet om, at der forsøges fremskaffet feriepladser til 10-13-årige drenge, der af lægelige eller sociale grunde har behov for et ferieophold. Det er drenge, som ikke på anden måde har mulighed for at komme på ferie.

Drengene vil som tidligere år blive udtaget i samarbejde med de lokale skolemyndigheder. I fjor holdt 174 drenge i tilsammen 2486 dage ferie i forsvaret, heraf var der 114 i Hæren, 15 i Søværnet, 41 i Flyvevåbnet og 4 i Civilforsvarskorpset.

Chefen for Søværnet er særdeles interesseret i og ser meget gerne, at Søværnets tjenestesteder atter i år går ind for at støtte denne sag, så der på frivillig basis gøres en indsats for at hjælpe de drenge, som ellers ikke har mulighed for et ferieophold.

(MST)

Nye svenske tjenestegrader

Den 1.juli træder nye tjenestegrader i kraft for det svenske forsvars personel.

I officersgruppen sker der følgende ændringer: Kommendörkapten av 1.graden og av 2.graden bliver kommendörkapten. Kapten med mindst 11 års tjeneste i linien bliver örlogskapten - de øvrige forbliver kapten. Löjtnant med mindst 11 års tjeneste i linien bliver örlogskapten, med mindre end 11, men mindst 3 års tjeneste i linien bliver kapten - de øvrige forbliver löjtnant. Fänrik bliver löjtnant.

I underofficersgruppen sker der følgende ændringer: Förvaltere bliver kapten. Flaggunderofficer med mindst 7 års tjeneste i linien bliver kapten, med mindre end 7 år, men mindst 3 år bliver löjtnant - de øvrige bliver fänrik. Sergeant/underofficer af 2.graden bliver tilsvarende efter antal tjenesteår kapten, löjtnant eller fänrik.

I underbefalingsmandsgruppen bliver förste högbåtsman og flaggfurir overført fanjunkare. Högbåtsman med 5½ års tjeneste bliver ligeledes fanjunkare og med under 5½ års tjeneste sergeant. Furir bliver överfurir og korporal (konstapel) bliver furir.

Tilsvarende ændringer sker for befalingsmænd i reserven og nye befalingsmænd.

(MST)

Indland kort

Elevantallet på de til dykkertogt 1972 planlagte kursus skønnes at blive så ringe, at det findes økonomisk uforsvarligt at gennemføre det årlige dykkertogt. Hjelmdykkerkursus 1.klasse og repetition samt svømmedykkerkursus og repetition afvikles ikke i år.

Strukturændringerne i forsvaret har nødvendiggjort en revision af "Bestemmelser for forsvarets arkivtjeneste". Forsvarskommandoen har nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde et revideret forslag og undersøge, om bestemmelserne også skal omfatte sekretariatstjeneste.

Bevogtningsfartøjet NEPTUN opbragte den 23.maj den vesttyske fiskeskutter BOREAS for ulovligt fiskeri ved Rømø. Ved retten i Esbjerg idømtes skipperen en bøde på 3.500 kr. og fik redskaber til en værdi af 2.800 kr. konfiskeret.

I Rønne holdtes den 31.maj et møde, hvor repræsentanter for værnene, Forsvarsministeriet, Civilforsvaret m.fl. drøftede mulighederne for en forbedring af frirejseordningen for værnepligtige på Bornholm.

Flådestation Frederikshavn får i dagene 7.-9. juni besøg af 9 klasser fra Munkebakkens skole. Den 12.juni besøger Frivilligt Drengesforbund i Ålborg flådestationen. Desuden kommer 35 medlemmer af Hjemmeværnet i Skagen på visit for at afprøve gasmasker.

Orlogsmuseet i København havde i fjor 12.512 gæster. Det var en stigning på ca. 25 procent i forhold til året før.

Udland kort

En sovjetisk flådestyrke, der for tiden er på øvelsestogt i Atlanterhavet, aflagde i dagene 23.-27. maj officielt besøg i Dakar i Senegal.

Den portugisiske forsvarsminister, general Viana Rebelo, har indviet en undervands-lyttestation - AFAR - ved Azorerne. Stationen betales af NATO og skal indsamle og analysere akustiske data.

Britiske flådeeksperter har studeret en række fotografier af den sovjetiske flådestyrke på 9 ubåde af F-klassen, 2 depotskibe og 2 eskorte-destroyers, der fornylig blev set ud for den irske vestkyst. Eksperterne siger, at det er en del af den normale halvårslige afløsning af sovjetiske skibe i Middelhavet.

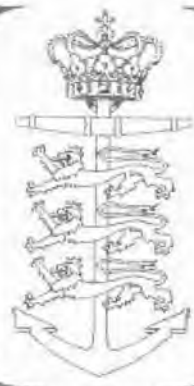
I tidskriftet "Sveriges Flotta" har den tidligere flådechef, admiral Stig H:son-Ericson, skrevet en artikel om den svenske flådes 450-årsdag. Det var ret bemærkelsesværdigt, for det var også ham, der skrev artiklen i samme tidsskrift, da flåden blev 400 år.

I Washington er der fra 4. - 17. maj ført de afsluttende forhandlinger mellem en sovjetisk delegation, ledet af admiral Vladimir Kasatov, og en amerikansk, ledet af marineminister Warner, om forebyggelse af flåde-episoder mellem de to lande.

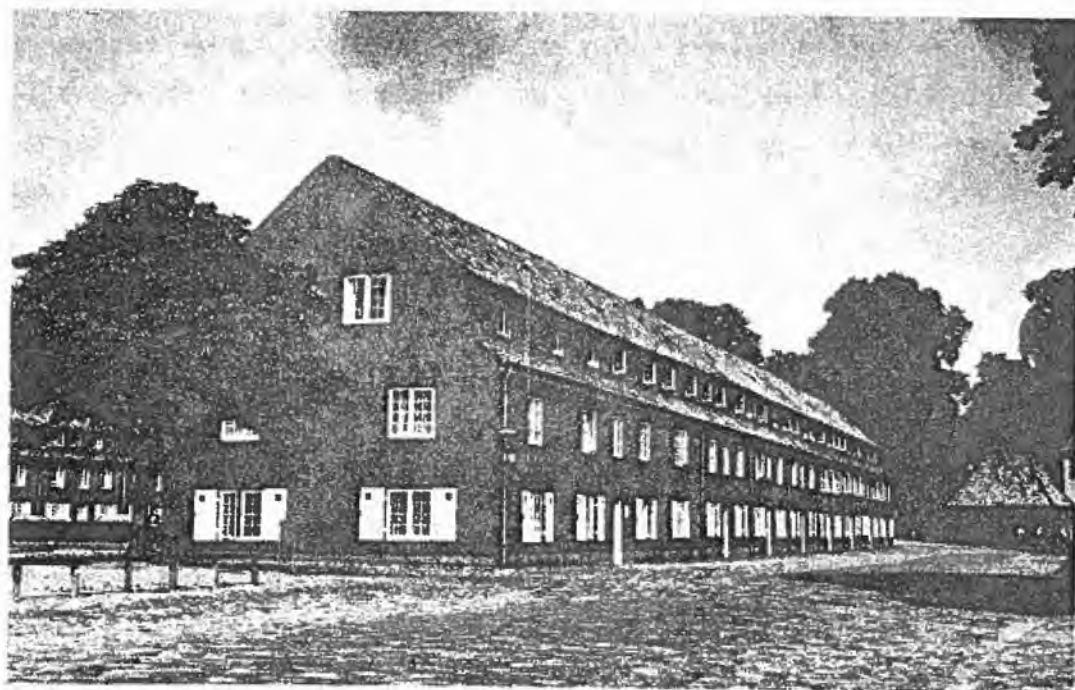
Sidste år solgte Royal Navy for første gang søkort for over 1 million pund. Salget af søkort, bøger og andre materialer steg til 1.439.392 pund mod 1.156.767 det foregående år.

E B

E.V. Jørgensen
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Hjemmeværnskommando placeres i Kastellet

Forsvarsministeriet har stillet Generalstok i Kastellet til rådighed for Hjemmeværnets centrale ledelse fra nytår.

Administrationsdepartementet har over for Forsvarsministeriet udtalt, at forslaget fra ministeriets arbejdsgruppe om, at der i forbindelse med en geografisk samling af Hjemmeværnets ledelse gennemføres den størst mulige samordning og oprettelse af en Hjemmeværnskommando, er en rimelig løsning. Man kan også principielt tilslutte sig den foreslåede funktionelle organisation af Hjemmeværnsstaben og samordning af forvaltningsopgaver på regionalt plan.

Forsvarsministeriet har derefter anmodet om inden 1. juli at måtte modtage en detaljeret redegørelse for de opgaver, en integreret Hjemmeværnskommando skal løse, og forslag til organisation og bemanning.

Det skal samtidig overvejes, om udkast til bestemmelser for virk-

somheden på Hjemmeværnets skoler (enhedsskolen) bør udarbejdes sideløbende hermed.

Arbejdsgruppen om Hjemmeværnets organisation, uddannelse m.v. afleverede sin rapport i november i fjor. Forsvarsministeriet kan principielt tiltræde rapporten, idet man går ud fra, at foranstaltninger, der kan behandles indenfor de nuværende lovgivningsmæssige rammer, vil blive iværksat af Hjemmeværnet. Ministeriet peger bl.a. på samordning af økonomiforvaltningen, iværksættelse af yderligere undersøgelser af de regionale samordningsmuligheder for personel-, materiel- og uddannelsesområdet samt modernisering af materiel, bevæbning og uniformer.

Forsvarsministeriet forudsætter, at der i forbindelse hermed opnås størst mulige personelmæssige besparelser.

(MST)

Bornholmerne vil også flyve

Talsmændene for de 1700 værnepligtige på Bornholm har på et møde med repræsentanter for Forsvarsministeriet m.fl. drøftet en forbedring af frirejseordningen.

Talsmændene finder det urimeligt, at værnepligtige på Bornholm har 14 timer kortere orlov end deres kammerater andre steder i landet. De 14 timer svarer til transporttiden. Talsmændene udtrykte ønske om, at der gives de værnepligtige lejlighed til at vælge mellem at sejle med 66-bådene eller flyve med SAS. En enkeltbillet fra Rønne til København koster på bådene 44 kr. plus tillæg for B-køje 25 kr. eller A-køje 32 kr. SAS tilbyder unge under 25 år transport til København for 75 kr. 66-Selskabet tilbyder altså billet med B-køje 6 kr. billigere og med A-køje 1 kr. dyrere end flyrejsen. Forsvaret betaler et tilskud på 44 kr. til rejsen på bådene, og dette tilskud ønsker de værnepligtige også kan bruges til SAS.

Forsvarsministeriets repræsentanter mente, at en eventuel ordning med SAS først og fremmest må komme de fjernest boende tilgode. De lovede, at ministeriet nu vil se nærmere på spørgsmålet.

(MST)

"Standing Naval Force" i Middelhavet

"Standing Naval Force Atlantic" har med udgangen af maj afsluttet en øvelsesperiode på fire uger i et område, hvor denne styrke ikke tidligere har opereret.

Efter deltagelse i øvelsen NIGHT SEARCH forlagde styrken bestående af skibe fra England, Holland, Tyskland, USA og Portugal den 1. maj ind i Middelhavet for at deltage i NATO-øvelsen DAWN PATROL. Man deltog bl.a. i "ASW Support Operations" (Operation CARTHEWELL og DISROPE) af en hangarskibsgruppe med det amerikanske JOHN F. KENNEDY som flagskib. I perioden 8.-12. maj blev styrken suppleret med en græsk og en tyrkisk destroyer.

Styrken udgik som øvelsesdeltager i DAWN PATROL i perioden 8. - 13. maj for at man kunne afvikle et besøg i Izmir 11.-12. maj. Under forlægning til Piræus den 13. maj deltog man atter i et døgn i operationer med hangarskibsgruppen. I dagene 14.-17. maj aflagdes besøg i Piræus. Styrkens deltagelse i DAWN PATROL ophørte med dette besøg, og i resten af tiden i Middelhavet afvikledes interne rutineøvelser. Den italienske fregat ALPINO indgik i styrken i perioden 17.-23. maj. Der blev også aflagt besøg i Napoli i La Spezia.

Ved samtlige havnebesøg blev der udfoldet en livlig informationsvirksomhed, ligesom der blev givet orientering om styrken for de stedlige militære myndigheder. I La Spezia modtog styrkens skibshefer og Sonar-officerer en orientering i SACLANT "ASW Research Centre" om dette centers virksomhed.

Under forlægning til Lissabon 24.-27. maj havde "Standing Naval Force Atlantic" lejlighed til at deltage i en 12 timers overvågningsoperation af den sovjetiske transitgruppe, der den 27. maj passerede Gibraltarstrædet undervejs fra Nordhavet til Middelhavet. Gruppen bestod af 1 KASHIN-, 1 SAM-KOTLIN- og en SKORY-klasse destroyer samt 1 UGRA-klasse ubådstender, 1 ALTAY-klasse flådetanker, 8 FOXTROT-klasse og 1 JULIETT-klasse ubåde. (KL PB)

Forsvarsoplysning i de tyske skoler

Den vesttyske forbundsregerings blad "Bulletin" har fornylig oplyst, at i Baden-Württemberg øges demonstrationerne imod en af kulturministeriet udstedt forordning om medtagning af forsvars-

problemerne i undervisningen i skolerne.

Forordningen er baseret på en skrivelse fra Bundeskansleren til ministerpræsidenterne i delstaterne, hvori han peger på det nødvendige i at behandle forsvarsproblemer i undervisningen i samfundskundskab. Han mener, at forståelsen må vækkes hos unge mennesker, så de indser nødvendigheden af et tilstrækkeligt forsvar som forudsætning for afspændingspolitikken.

Forbundsregeringen har givet udtryk for sin påskønnelse af, at Baden-Württemberg og andre delstater har fulgt kanslerens opfordring. Forbundsregeringen underkender ikke vanskelighederne for lærere og elever ved at gennemføre en afbalanceret behandling af forsvarspolitikken, men grundloven kræver militærtjeneste af ungdommen. Den sikrer dog samtidig militærnægten af samvittighedsgrunde. Både rettigheder og pligter må gøres til genstand for en undervisning, der kan leve op til en kritisk ungdoms forventninger.

Fredssikring og afspænding, forsvar af retten til at nægte militærtjeneste, fredsforskning og aftrapning af sociale skel må betragtes i sammenhæng. Det gælder lige fuldt for Forbundsregeringens politik som for skolernes undervisning, hedder det. (MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet har nedsat en arbejdsgruppe til revision af Søværnsbestemmelser, specielt vedrørende general- og kvartalsrapporter samt materielrapportering. Gruppen skal bl.a. vurdere, hvilke tjenestesteder, der skal afsende og modtage sådanne rapporter.

Chefen for Søværnet har ingen bemærkninger til Forsvarets Civil-Etats ønske om ændring af civiluniformen, men finder, at den skal afvige fra den militære uniform og være ens for alle uniformerede under Civil-Etaten.

Ved Håndværkerforeningens årlige medaljeuddeling på Københavns Rådhus blev der til 10 overkonstabler (MS) (T) som er udlært ved Søværnets Teknikskoles Værkstedskursus, overrakt 4 sølv- og 6 bronze-medaljer for vel udført svendeprøve og god opførsel i læretiden.

Chefen for Søværnet har indstillet til Forsvarsministeriet, at der i de klasser på Søværnets Officersskole, der påtænkes oprettet i

kalenderåret 1973, optages følgende elever af A-linien: Taktisk linie 20, teknisk linie 8 og administrativ linie 5. Af B-linien 24 elever.

Marinehjemmeværnet venter inden månedens udgang at have fordelt 465 nye oppustelige redningsveste af typen Secumar 12 DK og 300 af typen Merman VIII, der også anvendes af Søværnet. Vestene fordeles efter antallet af tilladte personer i fartøjerne plus en mindre reserve.

57 medlemmer af Kvindeligt Marinekorps har ved en parol i Rønne markeret overgangen fra deling til halvkompagni. Chefen for Bornholms Marinedistrikt inspicerede parolen, der samtidig var afslutningen på vinterens grundskole for 30 nye medlemmer.

Den danske film "Flådens friske fyre", der har et stærkt islæt af originale optagelser fra Søværnet, havde premiere i Hamborgs største biograf den 7. juni. Herhjemme er filmen set af en million mennesker - og af et ukendt antal i Norge og Sverige.

Udland kort

Den norske marines dykkerskole har overtaget et nyt specialbygget dykkerfartøj til 3 mill. kr. Fartøjet - SARPEN - er udstyret med et stationært trykkammer med tovejs højtaleranlæg, overbygget dæk og flere dykker-platforme.

650 Royal Marines om bord i kommandoskibet BULWARK har indledt øvelsen "Rum Punch" med US Marine Corps i Puerto Rico. Under øvelsen besøger styrken Mayport, Florida - det er første gang en komplet britisk kommandostyrke besøger USA.

4 sovjetiske atomubåde og 8 større enheder opholder sig for tiden i farvandet mellem Paracel Islands og Philippinerne. Årsagen til deres tilstedeværelse kendes ikke.

En model af fregatten KONG SVERRE er efter 5000 arbejdstimer blevet færdig på Norsk Sjøfartsmuseum. Fregatten var i sin tid et af de største orlogsfartøjer i verden, da det blev afleveret fra Marineværftet i Horten i 1864.

Det svenske Sjöfartsverket har henstillet til regeringen, at syv fyr - Malören, Agö, Eggegrund, Understen, Stora Karlsö, Utklippan og Falsterborev - ikke rammes af rationaliseringen, men stadig holdes bemandede. I de sidste femten år er 60 lodssteder blevet nedlagt, 15 fyrskibe inddraget og 41 fyr automatiseret.

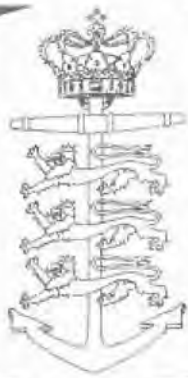
Den sovjetiske Østersø-rederi har nu EDB-styring af hele sin trafik. Informationerne bearbejdes af Minsk-computere, der har en kapacitet på over 10.000 operationer i sekundet. Det er et led i det fælles styringssystem for hele den sovjetiske skibsfart.

Søredningsorganisationerne i Finland, Vesttyskland, England, Holland, Spanien, Norge, Ålandsøerne og Sverige har på en konference i Malmø fastslået, at de stadig selv vil finansiere virksomheden uden statsstøtte.

Den svenske rigsdag har vedtaget en forsvarsbeslutning, hvis hovedpunkter er: Viggen-flyet skal udvikles for senere anskaffelse, forsvarsudgifterne i de kommende fem år bliver 32.350 mill.sv.kr. ekskl. pristigninger, forbedring af de værnepligtiges forhold fra 1.juli og den korteste tjenestetid sænkes med 35 til 200 dage.

Søværnets Eksercerskole har haft besøg af en snes pensionerede maskinofficerer, der fik en orientering om nutidens uddannelse. Desuden overværede gæsterne en øvelse. Samme dag havde skolen besøg af 15 norske journalister, der fik lejlighed til at tale med repræsentanter for alle personelkategorier.

Thøstrup

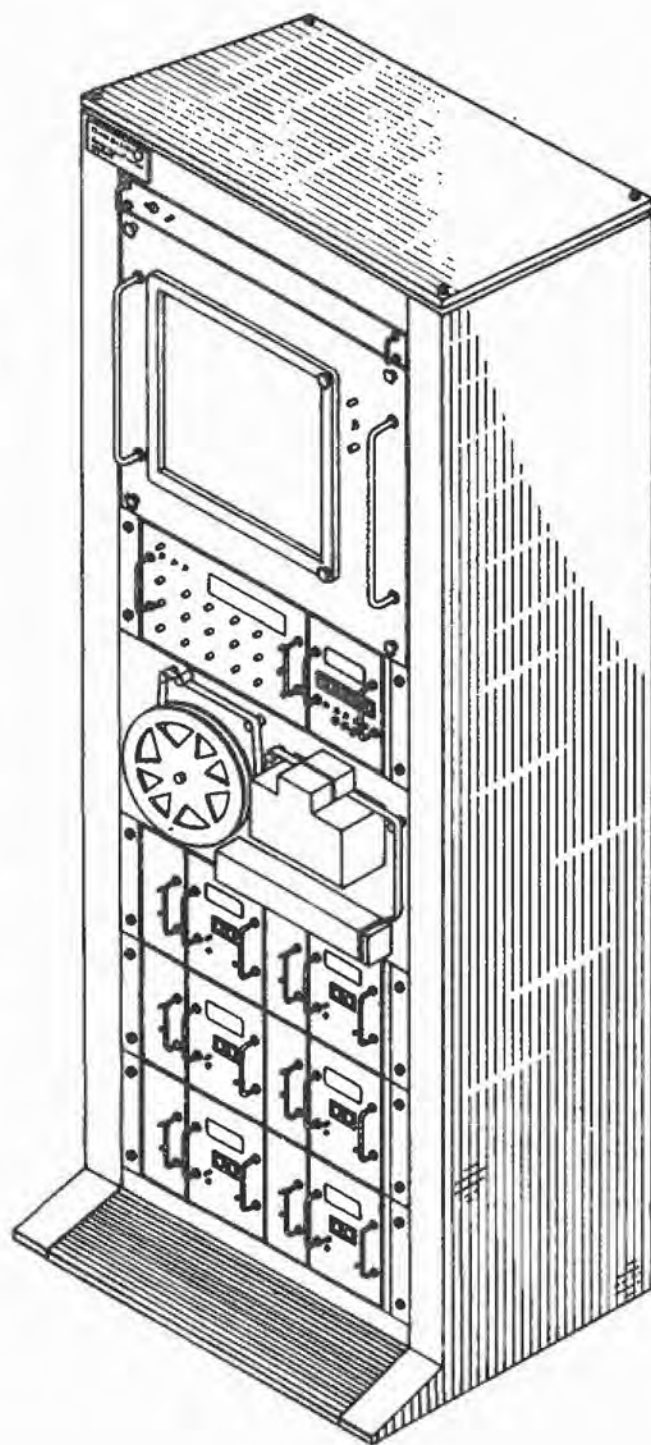

SØVÆRNS- ORIENTERING

Nyt dansk ekkolod vist i Monaco....

"The International Hydrographic Organization" (IHO) har holdt sin 10. konference i Monaco med deltagelse af delegerede fra 37 af organisationens 44 medlemslande. Konferencen finder sted hvert 5.år. Fra dansk side deltog direktøren for Søkortarkivet KK K.Kærgård, og afdelingschef, OK I.H.Engelmann.

På konferencen, der åbnedes af prins Rainier, drøftedes mere end 100 forskellige forslag og emner spændende fra ændringer i IHO's konvention og øvrige bestemmelser, i økonomi samt i bureauets organisation og arbejdsgang til rent tekniske spørgsmål om søkort, nautiske håndbøger, hydro-

grafi og oceanografi.

Konferencen, der på glimrende måde afvikledes under forsæde af præsidenten for "Deutsche Hydrographisches Institut", professor dr. U.H.Roll, bidrog i høj grad til at skabe en bedre forståelse for de problemer, der knytter sig til en højere grad af internationalisering og standardisering af søkort og publikationer, og den personlige kontakt mellem de deltagende landes institutionschefer og øvrige delegerede vil yderligere medvirke til et udvidet internationalt samarbejde.

Selv om alle problemer langt fra blev løst, betød konferencen atter en milepæl i organisationens arbejde, og en stimulans for et fortsat, nært samarbejde gennem "The International Hydrographic Bureau" (IHB).

En række forskellige problemer blev løst, men flere måtte efter drøftelserne henvises til videre forhandling pr. korrespondance, andre til særlige arbejdsgrupper. En arbejdsgruppe fik til opgave i de kommende år at udarbejde specifikationer for internationale søkort i større målestok end 1 : 1000000 og at søge tilvejebragt ensartede standardforkortelser for fyrkarakterer, bundarter m.v. Søkortarkivet vil være et aktivt medlem af denne gruppe. En anden arbejdsgruppe dannedes for at udarbejde regler for en ensartet redaktion af de nautiske håndbøger, en tredje for i samarbejde med IHB og "The Intergovernmental Maritime Consultative Organization" (IMCO) at søge etableret en mere effektiv international koordination af udsendelse af "Radio Navigational Warnings".

Endnu en række vigtige emner, såvel løste som uløste, kunne anføres, men de ovennævnte vil sikkert være tilstrækkelige til at belyse, at organisationen er helt klar over, at den dynamiske udvikling inden for skibsfarten stiller meget store krav til en mindst lige så dynamisk udvikling af søkort og publikationer.

Den nuværende direktionskomite, som tidligere afdelingschef ved Søkortarkivet, KK I.V.Tegner er medlem af, afløses af en ny den 1.august d.å. Af seks kandidater blev følgende valgt for 5 år: Rear Admiral G.S.Ritchie, U.K. (Præsident), Rear Admiral J.C.Tison, U.S., Commodore D.C.Kapoor, Indien.

I forbindelse med konferencen kunne følgende helt moderne opmålingskibe ses: USNS HARKNESS, US, HMS FOX and FAWN, UK, VFS KOMET, Vesttyskland og BHO D'ENTRECASTEAUX, Frankrig.

Endvidere viste en række firmaer på en særdeles interessant ud-

stilling moderne opmålingsmateriel såvel til hydrografiske som oceanografiske opgaver. Som et dansk islæt på udstillingen viste firmaet Lindholst & Co., Århus, et nyt dansk ekkolod, som firmaet på grundlag af Søkortarkivets specifikationer og et stort og dygtigt udviklingsarbejde i Søværnets Materielkommando har produceret. Ekkoloddet, der er af helt ny konstruktion, er specielt beregnet til opmålingsbrug. Det vil i slutningen af denne måned blive installeret i minestrygeren GULDBORGSUND i en version med 5 ekkolodder (slæbelodder) og registreres sammen med positionsbestemmelsessystemet (SEA-FIX) i en data-logger. Efter de endelige forsøg er systemet derefter klar til at kunne indgå i Søkortarkivets automatiske udtegningskort. I al beskedenhed kan det vel siges, at ekkoloddet vakte berettiget opsigt, og firmaet var særdeles tilfreds med de mange henvendelser ved en lille, men særdeles pyntelig stand.

Efter de daglige forhandlinger gav de forskellige lande og firmaer korte, men interessante foredrag om nye opmålingsmetoder og -materiel.

(SKA)

Den taktiske træner overdraget

Den taktiske træner blev den 9.juni overdraget til Søværnet ved en højtidelighed i Frederikshavn.

Selve træneren er placeret i den ene halvdel af en bygning på 2000 kvm. Den er færdig til brug og blev afleveret til chefen for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral S.J.Valentiner. De tekniske installationer blev overdraget af chefen for Flådestation København, kommandør H.L.Prause, der har været formand for den forhandlingsgruppe, der på Søværnets Materielkommandos vegne har placeret ordrerne og overvåget installationerne.

Admiral Valentiner sagde, at den taktiske træner er en meget væsentlig og effektiv del af hele den operative uddannelse af Søværnets personel. Derefter satte kommandørkaptajn F.S.Thostrup som repræsentant for Søværnets Taktikinspektør, der er den fremtidige bruger, det omfattende elektroniske udstyr i gang. Orlogskaptajn P.Broberg, der er chef for træneren, demonstrerede en fingeret sejltur fra København til Frederikshavn.

Frederikshavns borgmester, Villy Christensen, betegnede det som glædeligt, at forsvaret satser på avancerede metoder og materiel i undervisningen, og han kunne som gammel skolemand glæde sig over de

indlæringsmæssige muligheder Søværnet nu har fået. Borgmesteren lovede, at man fra byens side ville gøre alt for, at det personel, der tilknyttedes træneren, vil komme til at befinde sig godt i Frederikshavn.

Den taktiske træner repræsenterer en værdi af en snes mill. kr., nemlig 15 mill. for det tekniske udstyr og 4,7 mill. for bygningen, der også skal rumme klasselokaler og kontorer. Træneren hører til noget af det mest avancerede træningsudstyr i verden. Træneren kan simulere 2 landhovedkvarterer og mere end en halv snes bemandede skibe af en hvilken som helst type. Dertil 48 ubemandede faktorer, og foreløbig er elektronhjernen kodet til at arbejde med f.eks. Draken-fly, Alouette-helikoptere, fregatter, korvetter, torpedobåde, ubåde og handelsskibe. Den kan bruges som et led i alle former for taktisk uddannelse, til radar- og plotterøvelser samt procedureøvelser med skibe, fly og landbaserede styrker. Desuden kan den anvendes til navigationstræning og almindelig træning af besætninger fra skibenes operationsrum.

Den 1.oktober skal hele bygningen være klar til at modtage de første 60 elever til et egentligt kampinformationskursus. Forinden foretages forskellige prøver.

(MST)

Uddannelsen af kadetter i land og om bord

Vinter- og forårssemestret på Søværnets Officersskole er afsluttet primo juni med den sædvanlige eksamensperiode.

Den teoretiske undervisning er givet til 9 søkadetter i ældste klasse, som har fulgt den hidtidige skoleplan, og 4 klasser efter den nye skoleplan for uddannelse til officer af A-linien (1970-planen), nemlig en klasse af taktisk linie og en klasse af teknisk linie, som begyndte på skolen i 1970 samt en klasse af taktisk linie og en klasse af teknisk linie fra sidste år. Der har således ikke i år været kadetter af A-linien, administrativ linie, til uddannelse på Søværnets Officersskole. Imidlertid håber man på at kunne oprette både en klasse efter taktisk og en efter administrativ linie til efteråret.

Yderligere har undervisningen - som i øvrigt løber helt frem til ultimo juni - omfattet 1 ældste og 1 yngste klasse kadetter, der uddannes til officer af B-linien. Begge klasser er sammensat af - og har udenfor fællesundervisningen været delt op i - alle 3 uddannelsesretninger: Dæklinie, tekniklinie og forvaltningslinie. Ældste klasse af B-linien vil slutte kadettiden på Søværnets Officersskole med

årets udgang - d.v.s. at det første sekondløjtnantkursus efter det nye uddannelsesmønster kan påregnes begyndt efter nytår.

Fredag den 9. juni gik kadetkorpset om bord i Skoledelingen for Kadetter 1972 under udfoldelse af det traditionelle ceremoniel med Tamburkorpsets deltagelse og med ombordføring af kadetkorpsets fane. Skoledelingen omfatter minelæggeren FYEN, bevogtningsfartøjerne HAVMANDEN og HAVFRUEN samt øvelseskutterne SVANEN og THYRA. Delingschefen er kommandørkaptajn H.E.Hansen, som også var delingschef 1971.

Som følge af de nye uddannelsers indførelse og af hensyn til en hensigtsmæssig udnyttelse af delingens skibe er kadetternes ophold om bord af forskellig varighed og forskudt således, at B-liniens kadetter f.eks. først går til ptaktisk uddannelse medio juli. For disse kadetter gælder det, at en del går til praktisk uddannelse ved værksteder og flådestationer m.v. i land, mens alene dækslinien kommer om bord.

Skoledelingens togt fører (ud over alle vore hjemlige farvande) til norske byer, herunder til Kristiansand, hvor den norske Sjøkrigsskole står som arrangør af det 25. nordiske kadetstævne i tiden 4. - 8. august. Endvidere påregnes en senere del af togtet at gå via en tysk havn til Bordeaux eller Arcachon. Skoledelingen vil efter planen stryge kommando primo oktober. (SOS)

Administrativ linie for kadetter (A)

Forsvarsministeriet har tiltrådt Chefen for Søværnets forslag om, at der i år oprettes en klasse ved Søværnets Officersskole for kadetter af A-linien i den administrative linie. Det er dog en forudsætning, at mindst 5 elever optages i klassen, og at der ikke også oprettes en klasse næste år.

Det er endvidere en forudsætning, at kadetterne forpligter sig til at overgå til anden uddannelsesform, såfremt det under deres uddannelse måtte blive aktuelt, at gennemføre en for værnene fælles intendanturuddannelse. (MST)

20 sovjetiske isflagestationer

Der er for tiden 20 sovjetiske isflagestationer i drift i det nordlige ishav. De har indtil nu drevet over 70.000 km målt efter

deres siksak kurs. De omfattende undersøgelser, forskerne har gennemført i de forløbne år, er af stor værdi for videnskaben. Der er gjort betydningsfulde opdagelser inden for geografi, hydrometeorologi, geofysik og geologi.

I det centrale arktiske område er der i øjeblikket 4 stationer, nemlig Nordpol-16, Nordpol-18, Nordpol-19 og Nordpol-20.

Geografen B.Krutsikh, vicedirektør for det Hydrometeorologiske Institut, fortæller det sovjetiske pressebureau Novosti, at stationen Nordpol-16 begyndte at fungere den 10. april 1968 nordøst for Wrangeløen. I de første år tilbagelagde flagen ca. 800 km. hovedsageligt i nordnordvestlig retning. Den gennemsnitlige hastighed var 2,2 km. i døgnet. De følgende år ændredes driftens retning mod nordøst, og flagen begyndte at nærme sig den canadiske kyst. Stationens bevægelseshastighed var i det andet og tredje år betydeligt lavere, omkring 1,3 km. i døgnet. Også den tilbagelagte distance i hovedretningen mindskedes. Den var i 1969-70 600 og i 1970-71 300 km.

I den senere tid er Nordpol-16 kommet ind i et lidet udforsket område af Det nordlige Ishav. Stationen er nu ca. 400 km. fra Canadas kyst. Flagen driver langsomt vestover. Skønt stationen i de sidste to år har befundet sig fjernt fra de sovjetiske kystbaser, har polarflyene uden uheld leveret udstyr, proviant og post ved at nedkaste lasten med faldskærme.

Forholdene har tre gange gjort det nødvendigt for mandskabet at skifte isflage, men trods dette har der ikke været afbrydelser i det videnskabelige arbejde. (MST)

Indland kort

På et møde i Marinestaben med personelorganisationerne blev der nedsat en arbejdsgruppe til undersøgelse af forholdene vedrørende officersmesser i skibe. Den skal slutte arbejdet inden 1. august. Derefter skal lukaffordelingen i skibene undersøges.

Kommunalbestyrelsen i Nanortalik har inviteret Grønlands Kommando til med et af de Grønlands Kommando underlagte skibe at lade sig repræsentere ved byens 175 års jubilæum den 15. august.

Chefen for Søværnet har foreslået Forsvarskommandoen, at indberetninger fra Flådens skibe om "henlagt" og "på togt", der hidtil

har været optaget i Søværnsbefaling, erstattes af en blanket. Den skal udfærdiges med et eksemplar til pengeregnskabet, et til Forsvarskommandoen og et til arkivering om bord.

Årets søopmåling i Grønland er blevet indledt i Grædefjord ved bygden Fiskenasset. Inspektionskutteren MAAGEN deltager i arbejdet.

Chefen for Søværnet har på forespørgsel fra Forsvarskommandoen oplyst, at der - på grund af den nuværende bevæbning af Søværnets personel og under hensyn til at uddannelse i bajonetfægtning er ophørt - ikke er anvendelse for skarpslebne, blanke våben i Søværnet.

Et demonstrationshold fra fabrikken Aerospatiale har på Flyvestation Værløse demonstreret to helikoptere, SA 330 PUMA og SA 315 B LAMA. Alle Søværnets hjemmenværende piloter fik lejlighed til at flyve med dem.

En gruppe af Søværnets materielforvaltere og materielmestre med kontorpræget arbejdsområde har fået tilbud om overførsel til kontorfunktionæroverenskomsten. Det berørte personel - omkring en snes - skal svare inden udgangen af juni.

Orlogskutteren BARSØ opbragte den 7. juni den hollandske trawler DE ACHT GEZUSTERS for ulovligt fiskeri i Listerdyb. Ved retten i Tønder fik skipperen en bøde på 1.000 kr. og skal betale 5.180 kr., hvis han vil have konfiskeret fangst og fiskegrej tilbage.

Forsvarsministeren vil som formand for Rationaliseringsnævnet anmode de 60.000 ansatte i forsvaret om at deltage i rationaliserings- og moderniseringsbestræbelserne. Det gælder både enkeltpersoner og organisationer, og forslagene kan indsendes direkte til formanden.

På rationaliseringsnævnets møde 8. juni fik direktør Kalm (koordinerende direktør for de 3 materielkommandoer og de 3 producerende virksomheder) bemyndigelse til at tage kontakt med statens indkøbschef, direktør Fischer, om bl.a. centralregistrering af leverandører, lagerforhold og betalingsbetingelser m.m.

Udland kort

"The British Aircraft Corporation" har udviklet et letvægts missil-system specielt til brug i Royal Navys helikoptere. Systemet - CL 834 - imødegår i nogen grad manglen på flykapacitet fra de udgåede hangarskibe.

Skibsværftet i Gorkij ved Volga har søsat en nybygget luftpudebåd ORION. Fartøjet, der er det hidtil største af denne type, kan sejle på vandløb med ganske ringe vanddybde og med en hastighed på op til 60 km. i timen.

Det vesttyske forsvarsministerium har bestemt, at det lange hår skal falde. Det blev tilladt i fjor, men værnenes læger er enige om, at hverken hår eller håret kan holdes rent. - Farvel "German Hair Force", skriver de tyske aviser.

DDR har indledt regelmæssige kontrolflyvninger med helikoptere af Østersøkysten for at forebygge skibsforurening. Flyvningerne suppleres med hyppig efterkontrol af kontrolskibet PROFESSOR OTTO KRÜMMEL.

Det norske Stortings forsvarskomite anmoder i en indstilling om, at der snarest tages en bestemmelse om servering af øl i forswarets kantiner m.v. Der henvises til, at resultatet af en prøveordning i det svenske forsvar, har været positiv.

Chefen for den svenske marine, admiral Bengt Lundvall, har overdraget den gamle kongechalup EUGEN til Norrtälje i anledning af byens 350 års jubilæum. Fartøjet er bygget i 1876 ved Stockholms örlogsværk og skal passes af en stiftelse, der vil udleje den gamle båd til foreninger m.fl.

Overfladeskibe, ubåde og fly fra Canada, Holland, Storbritannien og USA har afsluttet øvelsen "Pink Lace" i det vestlige Atlanterhav. Den amerikanske viceadmiral F.G. Bennett var øvelseschef.

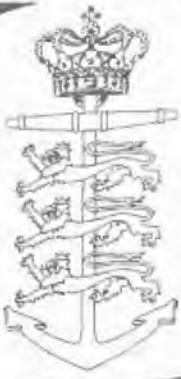
Murmansk-området er midlertidig blevet lukket for udlændinge,

meddeles fra sovjetisk side. Der blev ikke givet nærmere oplysninger, men området er tidligere blevet lukket på grund af militære øvelser. Murmansk er en af Sovjets vigtigste flådebaser.

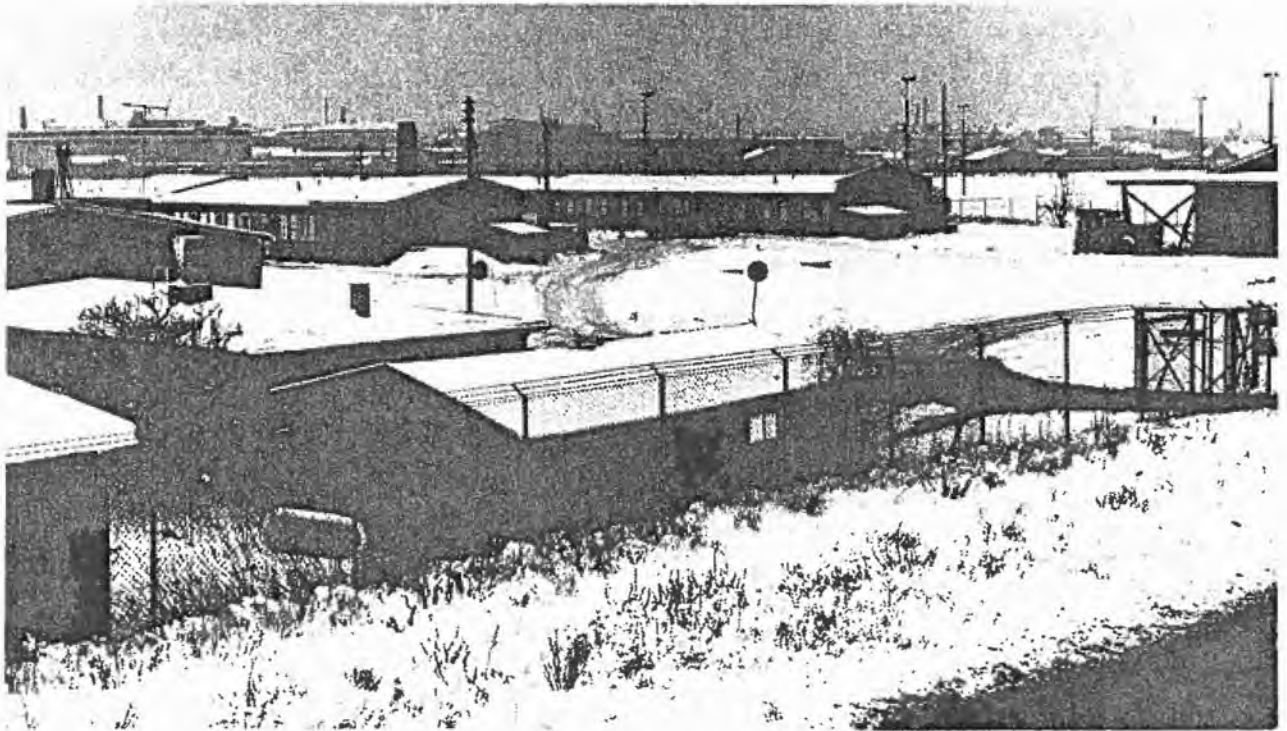
Den finske forsvarsminister Sulo Hostila har nedsat en komité, der skal undersøge mulighederne for mere rimelige og humane straffe. Det er også besluttet, at alle tjenestesteders personel-faciliteter skal bringes op til det øvrige samfunds standard.

Det svenske forsvar mangler 22 læger - flere tjenestesteder er helt uden læge. Lægernes middelalder er over 55 år og rekrutteringsmulighederne er små. I fjor var toplønnen 300,000 sv. kr. og ingen af forswarets 63 læger tjente under 60.000 kr. på halvdagstjeneste.

Thostrop

SØVÆRNS- ORIENTERING

NATO- og Kommandokassearkivet flytter.....

I løbet af september vil Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv - nu som Søværnets Materielkommandos Publikationssektion - flytte tilbage til Holmen efter i godt 16 år at have haft til huse på Kløvermarken.

Umiddelbart efter afslutningen af 2.verdenskrig flyttede flådestationen til Nyholms Hovedvagt, hvor der i lokaler på 1.etage blev indrettet et arkiv til opbevaring og forvaltning af skibenes kommandokasser. Arkivet blev benævnt "Flådestationens Arkiv" og havde en medarbejderstab på 4 personer.

Danmarks medlemskab af NATO medførte bl.a., at Søværnskommandoen bestemte, at NATO-publikationer skulle forvaltes af flådestationens arkiv. I de følgende år modtog arkivet et så stort antal publikationer, at det blev nødvendigt at inddrage en del af Mastekranens lokaler

for at skaffe betryggende arkivplads til alle publikationerne. Forvaltningen, der også omfattede kontrol- og rettellesarbejde, nødvendigvis gjorde naturligvis antagelse og oplæring af nye medarbejdere.

Ved udgangen af 1952 havde arkivet modtaget ca. 10.000 NATO-publikationer, ligesom antallet af danske publikationer i kommandokasserne var steget betydeligt.

Lokalerne på 1. etage i Nyholms Hovedvagt kunne efterhånden ikke rumme alt rettellespersonellet, hvorfor man måtte se sig om efter nogle lokaler på Holmen. I gymnastiksalens kontorområde blev stillet 3 lokaler til rådighed, og i de følgende godt 2 år måtte arbejdsmaterialer til rettellespersonellet hver dag pr. bud transporteres mellem Mastekranen, Nyholms Hovedvagt og gymnastiksalen.

Fra 1. oktober 1953 bestemte Søværnskommandoen at flådestationens arkiv skulle benævnes Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv, men fra 1. april 1954 ændredes navnet til Flådestationens NATO- og Kommandokassearkiv.

I en stadig stigende strøm ankom nye publikationer og rettelser, hvilket naturligvis medførte øget kontrol- og rettellesarbejde. Princippet om, at alle publikationer, der indgik i en kommandokasse, ved udleveringen skulle være ført "til dato", blev fastholdt, men det krævede nødvendigvis antagelse af mere rettellespersonel. I løbet af 1954 stod det de ansvarlige myndigheder klart, at man ikke fortsat kunne arbejde under de givne forhold, men at der snarest måtte findes udvej for at samle virksomheden under samme tag.

Ved Søværnets Televæsens udflytning til Industrigården på Lergravsvej blev lokaliteterne på Kløvermarken ledige og stillet til disposition for flådestationen, der bestemte, at en del af bygningerne skulle anvendes til NATO- og Kommandokassearkivet. I løbet af 1955 blev bygningerne istandsat og indrettet, og i slutningen af året kunne en del af udflytningen finde sted, således at den endelige udflytning var afsluttet i marts 1956. De nye lokaliteter gav betryggende og gode arkiveringsforhold og mulighed for en rationel arbejdsgang. I de tilstødende bygninger var der mulighed for nogen udvidelse, og man gik således ind i en periode, hvor arbejdet kunne afvikles under rolige og betryggende forhold. Personelstaben var nu efterhånden øget til 35 personer.

Fra 1. maj 1958 blev det bestemt, at arkivet atter skulle benævnes Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv.

Udflytningen i 1956 var et stort fremskridt, idet personel og publikationer blev samlet et sted - ganske vist uden for Holmen, hvilket medførte længere forbindelsesvej til og fra skibe, men en væsentlig forbedring fra de hidtidige forhold. Udviklingen medførte imidlertid, at arkivet fik pålagt flere og nye opgaver, som Søværnets myndigheder fandt kunne indpasses i arbejdsområdet. Der oprettedes en reproduktionsgruppe, der senere er blevet forsynet med moderne offsetmaskiner. Udsendelser af snart sagt alle arter er blevet centraliseret her, ligesom arkivet er ansvarlig for en stor del af Søværnets kurertjeneste.

Bogarkiverne fra det tidligere Søværnets Televæsen, Søminevæsenet og Søartilleriet er overført til arkivet med det resultat, at publikationerne nu atter igen er blevet spredt, dels på Lergravsvej, dels på Holmen og resten på Kløvermarken.

Ønsket om at flytte arkivet tilbage til Holmen trængte sig mere og mere på, og efter at forskellige muligheder var undersøgt, blev det i april 1970 besluttet at flytte ind i bygning 2651-71 (tidligere Søværnets Beklædningsmagasin), hvor der i den sydlige del af bygningen samt i en del af midterafsnittet i 4 etager blev stillet ca. 1400 m² til rådighed.

Ved detailprojekteringen har man søgt at placere de forskellige funktioner således, at muligheden for en rationel arbejdsgang blev tilgodeset. Ved anvendelse af kompaktreoler er der således opnået ca. 3500 m. reolplads, og ved installation af en indvendig elevator, har man løst problemet med transport af publikationer mellem etagerne. Ved lokalernes indretning er der taget hensyn til arbejdets særlige karakter, ligesom man ved valg af materialer og farver har søgt at tilgode personellens trivsel. Efter projektets godkendelse iværksatte Søværnets Bygningsdistrikt ombygningsarbejdet i maj 1971.

Med udgangen af januar 1971 blev arkivet overført fra Flådestation København til Søværnets Materielkommando, som dennes publikationssektion, men har dog beholdt undertitlen Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv.

Ombygningsarbejdet nærmer sig nu sin afslutning, og alle ved sektionen glæder sig til at tage de nye lokaliteter i brug og til atter "at komme hjem til Holmen".

Billedet viser en vinterdag på Kløvermarken.

(SMK)

Inspektion i Undervandsbådseskadren

I forbindelse med DANEX-øvelsen inspicerede chefen for Undervandsbådseskadren eleverne på "Kursus for Undervandsbådsofficerer" i skolebåden, undervandsbåden TUMLEREN. Chefen gik om bord i Oslo og fik under sejladsen til Flådestation Frederikshavn lejlighed til at danne sig et indtryk af de fire elevers færdigheder i såvel ubåds-kendskab som evnen til at kunne håndtere en neddykket ubåd.

Ved sejladsens afslutning kunne eskadrechefen meddele eleverne, at han havde fundet dem tilstrækkeligt velfunderede til at kunne fortsætte tjeneste i eskadren.

Tilbage for de fire står nu et specialkursus i sejlads med og kendskab til undervandsbåde af NARHVALEN-klassen, før de indtræder i eskadren som fuldt kvalificerede ubådsofficerer.

(UBE)

Fordeling af indkaldelseshold APR-72

Af de 718 værnepligtige, der 20. og 21. april mødte til tjeneste på Søværnets Eksercerskole, er der til befalingsmandsuddannelse udtaget 44 sergentelever (17 AR, 8 NA, 13 MS og 6 TK) og 73 korporalselever. De øvrige skal den 14. juli erstatte værnepligtige, som hjemsendes fra skibe og landtjenestesteder, idet dog værnepligtige, der er udtaget til tjeneste i Grønland og på Færøerne, påregnes at oprejse ultimo juni.

Sergenteleverne er tilkommanderet Søværnets Sergent- og Reserve-officersskole den 12. juni og korporalseleverne tilkommanderes Søværnets Konstabelskole 14. juli.

(MST)

57.978 var hos tandlægen

I fjor søgte over 8.000 flere patienter forswarets tandklinikker end året før. I 1970 blev der behandlet 49.692 patienter, og tallet steg sidste år til 57.978. I Søværnet øgedes antallet af patienter med 667 til 7.145.

Værn	Antal patientbesøg	Antal behandlinger	Antal behandlede		
			Vpl. personel	Fast personel	I alt
Hæren	59.784 (56.539)	149.903 (147.466)	38.563 (30.613)	3.505 (3.301)	42.068 (33.914)
Søværnet	17.163 (13.648)	45.254 (42.358)	5.061 (5.192)	2.084 (1.586)	7.145 (6.778)
Flyvevåbnet	12.735 (13.113)	28.574 (34.245)	7.297 (7.420)	1.468 (1.580)	8.765 (9.000)
I alt	89.682 (83.300)	223.731 (224.069)	50.921 (43.225)	7.057 (6.467)	57.978 (49.692)

Siden sidste krig er der foregået en rivende udvikling inden for tandbehandlingen i forsvaret, der nu råder over 56 enheder fordelt på 35 stationære tandklinikker og 2 ambulante, hvoraf den ene fra næste år monteres i en bus, der skal besøge landtjenestestederne, mens den anden arbejder i Flådens skibe på togt.

Tandklinikernes udstyr er bragt op på et sådant niveau, at alt vel ikke er af nyeste model, men dog kan yde en fuldt forsvarlig tandpleje. Der sker en løbende modernisering af materiellet, efterhånden som de fornødne bevillinger foreligger.

Reservetandlæge Crone har foretaget en beregning, der viser, at værdien af det på forsvarets tandklinikker i 1969 udførte arbejde androg 7,7 millioner kr. beregnet efter den da gældende sygekassetakst.

(GLG)

Den hollandske flåde skal moderniseres

Den hollandske forsvarskommission har afgivet betænkning. Et flertal anbefaler, at forsvarsudgifterne bringes i overensstemmelse med NATO-standard, hvilket vil betyde en stigning i udgifterne fra 3,945 % til 4,25% for årene til og med 1976. Det vil medføre en udgift på 26,7 milliarder gylden (1 gylden er 2,18 kr.) i fireårsperioden. Et mindretal vil begrænse udgifterne til 24,8 milliarder gylden.

Kommissionen indstiller enstemmigt, at flåden i 1980-erne skal bestå af 3 antiubådsgrupper, hver bestående af 6 antiubådsfregatter, en missilfregat og et forsyningskib - alle udrustet med helikoptere. Hertil kommer 1 antiubådsgruppe bestående af 4 antiubådsfregatter samt 6 ubåde, 25 patruljefartøjer, 31 minestrygere og marinekorpsset.

Det fremgår, at flåden skal moderniseres, hvorimod der ikke nævnes forøgelse eller nedskæringer.

For hærens vedkommende indstilles enstemmigt, at yderligere en brigade og en opklaringsbataljon stationeres i Vesttyskland, hvor der nu er en af hver. Et flertal indstiller desuden, at hærens nuværende størrelse bibeholdes på 6 kampklare brigader, og at der indkøbes selv-kørende luftværnsartilleri. Et mindretal går ind for nedskæringer, bl. a. ved at konvertere to kampklare brigader til mobiliseringsbrigaden med RIM-status (evne til hurtig enhedsvis mobilisering).

For flyvevåbnet indstilles enstemmigt, at luftforsvarets evne til at overleve skal forøges ved bygning af beskyttelsesanlæg for fly, anskaffelse af nødvendig mængde luftværnsvåben (kortdistance) og iværksættelse af moderniseringsprogrammet for HAWK-luftværnsraketter. Et flertal indstiller desuden, at udrangering af F-104 G fly påbegyndes snarest, og at radarstyret luftværnsartilleri indkøbes til beskyttelse af særlige flyvestationer. Et mindretal foreslår, at udrangeringen udskydes, og at det undersøges, om Hollands flyvevåben i NATO kan nedlægges for at få de to øvrige værn til at fungere optimalt, subsidiært om et antal NATO-landes flyvevåbner kan sammenlægges.

Syv medlemmer af kommissionen bemærker, at på længere sigt vil Hollands væbnede styrker udelukkende bestå af hvervet personel. Denne udvikling anser de for ønskelig og uundgåelig.

(MST)

Indland kort

De to Alouette-helikoptere fra Søværnet, der skal deltage i det årlige helikopterstævne i England, flyver den 4. juli fra Værløse over Kiel, Ahlhorn, Leerbruch, Antwerpen, Koksijde og Manston. Besætningerne har trænet energisk til dysten.

Under inspektionsskibet FYLLAs ophold ved Flådestation Grønnedal, blev Flåderadio Grønnedal og Grønlands Kommandos operationsrum/søredningscentral forsøgsvis etableret om bord i inspektionsskibet.

Forsvarsministeriet har bestemt, at den centrale cafeterieleddelse fra 1. juni indgår samlet i Forsvarskommandoens Økonomistab og benævnes Forsvarets Cafeterier, Centralledelsen. I forbindelse hermed overføres

de opgaver, der hidtil har været varetaget af 8.kontor, til Forsvarskommandoen.

Der kan næppe før i september ventes nogen ny tandlæge til Flådestation Korsør i stedet for reservetandlæge Bent W.Andersen, der fornylig omkom ved en bjergbestigningsulykke i Alperne. Den tilsynsførende garnisonstandlæge yder hjælp i akutte tilfælde.

Et islandsk kystbevogtningsskib er til eftersyn på Ålborg Værft. To officerer fra skibet benytter lejligheden til at studere Civilforsvarets opbygning. Island har kombineret civilforsvar og kystbevogtningstjeneste, men de to områder skal nu adskilles.

Forsvaret deltog igen i år i Det Sjællandske Fællesskue i Roskilde. Søværnet medvirkede med Tamburkorpsen og udstillingen.

Kvindeligt Marinekorps i Korsør har holdt den årlige parade med deltagelse af korpsmedlemmer fra Næstved og Kalundborg. Der var parade for korpschefen, Gerda Hertz, og chefen for flådestationen, kommandør E.Wolfhagen. Kvindeligt Marinekorps orkester medvirkede.

På foranledning af talsmændene i Undervandsbådseskadren er Søværnets første møde om Fællesmarkedet blevet holdt på Flådestation Frederikshavn. Trods kvalificerede civile talere, var der forstemmende ringe deltagelse. Ved evt. kommende møder bør arrangørerne nok sikre sig, at der er et rimeligt antal interesserede.

Udland kort

Afrikas største skibsværft, der er bygget i Alexandria med sovjetisk hjælp, har søsat et 13.000 t tankskib til Sovjet. Det skal bygge endnu 30 mellemstore tankskibe for russisk regning og 26 skibe til Ægyptens handelsflåde.

Royal Navys kontrolskibe har rapporteret, at 8 % af de skibe, der sejler gennem Kanalen, sejler i forkert retning i de to frivillige ruter. Der bliver nu foretaget en undersøgelse af de mest risikable situationer for at inspirere til mere effektiv sikkerhedssejls.

4 sovjetiske aquanauter har opholdt sig i to uger under havet i næsten 100 meters dybde. De boede i et "hus" med tre rum, der forsynedes med atmosfærisk luft i en blanding af ilt og helium fra en ubåd.

Den svenske søfartsstyrelses opmålingsskibe, JOHAN MÅNSSON og ANDERS BURE, der fortrinsvis er bemandede med personel fra marinen, har afsluttet årets opmålingsarbejde ved Bornholm. Opmålingerne i området, der har forbindelse med den tunge trafik gennem Østersøen, vil vare to år endnu.

På de norske værnepligtiges talsmænds landskonference i Trandum foreslog de svenske gæster, at der indledes et samarbejde mellem de værnepligtiges talsmænd fra alle de nordiske lande. De mener, at en række fælles sager og problemer vil kunne drøftes med stort udbytte.

Den 26. juni sejler det sovjetiske havforskningskib MIKHAIL LOMONOSOV til Island med en ekspedition bestående af geofysikere, seismologer og geologer, som i et par måneder skal studere de undersøiske rev i området. Der deltager sovjetiske, engelske, norske, islandske og danske videnskabsmænd.

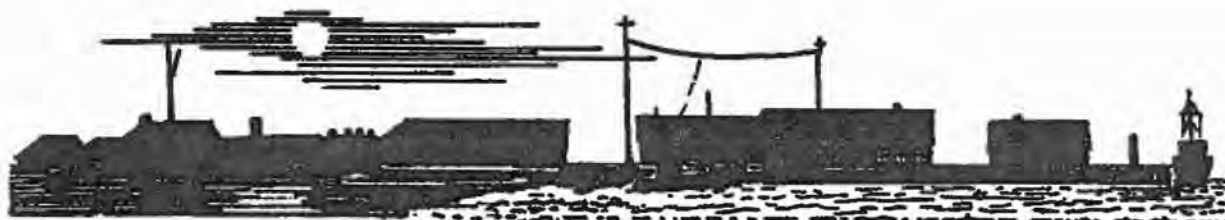
Den norske fiskekutter GREIPING fik 10. juni den vesttyske søugs-ubåd WILHELM BAUER i garnene 10 sømil vest for Utsira. Ubåden, der har civil besætning, blev helt indfildret i garnene, der blev ødelagt. Nordmændene kræver erstatning.

Vesttyske, britiske og franske enheder har i Wilhelmshaven sluttet amfibie-øvelsen "Symphonie 72". Der deltog bl.a. det britiske landgangsskib SIR GALAHAD. Samtidig afholdtes en lignende øvelse "Sonate 72" med tysk-fransk deltagelse i Seinebugten.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Marinehjemmeværnsskolen moderniseres

Marinehjemmeværnsskolen Slipshavn har i længere tid gennemgået en omfattende modernisering. Arbejdet er nu ved at være færdigt, og resultatet vil snart blive præsenteret ved et kontaktmøde.

Det største moderniseringsarbejde har været at skabe et helt nyt fritidsområde i skolens gamle stationsbygning, der tidligere kun blev benyttet til mindre arrangementer, filmsforevisninger o.l. Her er der nu blevet indrettet opholds- og TV-stue med farvefjernsyn, bibliotek- og læseværelse samt billardstue. For det civile personel er der indrettet en ny frokoststue.

Skolen har også fået en hårdt tiltrængt modernisering af de sanitære forhold for eleverne og fornyet hele radiosystemet. Der er etableret et lukket radionet, som har resulteret i en langt mere hensigtsmæssig undervisning end tidligere. Radiomateriellet er fortsat det samme som det, der benyttes i Søværnets skibe.

Marinehjemmeværnsskolens chef, orlogskaptajn Gert Poulsen, siger, at moderniseringen finder sted på et tidspunkt, da søgningen til skolen er overvældende stor. Allerede nu er flere af de kommende kurser overtegnet. Skolen har nu gennem istandsættelser på mange felter fået et tilfredsstillende interiør, der selv om det ikke kommer på højde med mange nye uddannelsescentre, dog kan imødekomme de rime-

lige krav fra eleven, der i dag søger uddannelse.

Forsvarets tilhold på stedet er ikke af ny dato.

Slipshavn skanse blev anlagt 1656-57, oprindelig til sikring af forbindelsen mellem Fyn og Sjælland. I 1711 bestemtes visse steder, hvor koffardiskibene skulle samles for derfra at gå i konvoj til næste station. I en plan herover ses, at en fregat med en stor chalup skulle være vagtskib i Storebælt og i påkommende tilfælde kunne få assistance fra det faste søbatteri. I 1801-8 fik havnen sin nuværende form, men i 1855 blev skansen nedlagt. Under 1.verdenskrig fik Slipshavn nyt liv, da der blev oprettet en ubåds- og flyvebådsstation. Før 2.verdenskrig var den kommandostation for minespærringerne i bæltene, indtil den blev besat af tyskerne. Efter krigen overgik den til Marinehjemmeværnet. (MHV)

DANEX 72

Den årlige nationale øvelse DANEX, som afvikledes i tiden 17.maj til 14.juni med deltagelse af 27 enheder, har i almindelighed været begunstiget af godt vejr, som har muliggjort en programmæssig afvikling af øvelsen.

Efter kommandohejsning og et indledende ophold på Holmen forlagde øvelsesgruppen til farvandet omkring Bornholm. Undervejs afholdtes taktiske øvelser og skydninger. Derefter gik turen til Aarhus, hvorunder de taktiske øvelser blev fortsat, ligesom der var våben-træningsøvelser og samarbejdsøvelser med forterne.

Under week-endopholdet 26.-28.maj i Aarhus afvikledes første afdeling af fodboldturneringen og den sømilitære firkamp (maskinpistol-skydning, håndgranatkast, kastelinekonkurrence og løb).

Efter opholdet i Aarhus fortsatte våbentræningen og de taktiske øvelser i Kattegat under medvirken af fly fra Flyvertaktisk Kommando. Den 31. maj overtog chefen for Søværnets operative Kommando, kontre-admiral O.Brinck-Lund, kommandoen over øvelsesgruppen efter stabschefen for Søværnets operative Kommando, kommandør E.Lennholm, som havde ledet DANEX 72 i den første periode. Øvelsesvirksomheden fortsatte indtil fredag den 2.juni om morgenen, da enhederne i formation stod ind i Oslofjorden i strålende solskin for at aflægge et uofficielt besøg i Oslo.

Opholdet i Oslo blev særdeles vellykket og gav besætningerne god mulighed for at rekreere sig, selv om det gode vejr desværre blev af-

løst af regn. Der var arrangeret busture i Oslos omegn, og der var lejlighed til at bese byens seværdigheder. Under opholdet i Oslo blev kontreadmiral O.Brinck-Lund modtaget i audiens hos Kong Olav V.

Efter endnu en uge med intens øvelsesvirksomhed i Skagerak og Kattegat anløb øvelsesgruppen Flådestation Frederikshavn. Formålet med opholdet i Frederikshavn var dels at afvikle de resterende sportskonkurrencer og dels at indvi den nye taktiske træner og tage den i brug.

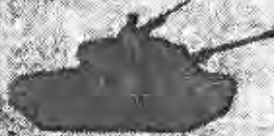
Det sportslige program afvikledes planmæssigt, idet det i Frederikshavn foruden fodbold og firkamp også omfattede terrænløb. Indvielse af den taktiske træner fandt sted som planlagt, men den blev ikke taget i brug ved denne lejlighed. Et teknisk uheld, satte træneren ud af drift, således at de planlagte taktiske spil ikke kunne gennemføres, hvilket medførte, at DANEX blev afkortet med en dag.

Ved en afslutningsparade den 14.juni udtalte kontreadmiral O.Brinck-Lund mindeord over chefen for flådestationen, kommandør P.Würtz, som døde under øvelsesgruppens ophold i Frederikshavn. Admiralen gav herefter en kort status over øvelsesforløbet og udtalte, at DANEX 72 alt i alt måtte betegnes som vellykket. Herefter foretog admiralen præmieuddeling efter sportskonkurrencerne. Vinder af fodboldturneringen blev et hold fra Undervandsbådseskadren, som fik overrakt den udsatte vandrepokal. Sømilitær firkamp blev vundet af et hold fra korvetten FLORA, som fik overrakt den af Søværnets operative Kommando udsatte vandrepæmie. Terrænløbet blev vundet af et hold fra torpedobåden SØBJØRNEN, og nummer to blev et hold fra depotskibet HJÆLPEREN.
(SOK)

EF - en ny militærmagt

Den netop udkomne britiske "Strategic Survey 1971" giver en sammenligning af de militære styrkeforhold i det udvidede Fællesmarked, NATOs europæiske medlemmer, USA og Sovjetunionen. Sammenligningen viser, at selv i stormagtsmålestok vil et udvidet Fællesmarked blive en betydelig militærmagt.

Analysen drager ikke politiske konklusioner, men fremlægger blot et materiale om de samlede forsvarsmuligheder i økonomisk, personel-mæssig og materiel henseende.

	Udvidet EF	NATO (eur. medl.)	USA	SOVJET
Land- styrker 	2.090.000	2.939.000	2.699.000	3.375.000
Raketter 	ICBM 0	0	1.054	1.540
	MRBM 9	9	0	700
	U-båds 80	80	656	830
Ubåde 	Atom 12	12	94	95
	Alm. 91	109	46	266
Krigsskibe 	Hangar 9	9	18	2
	Raketbest. 33	33	73	50
	Andre 148	181	148	176
Kampvogne 	5.343	6.650	1.100	11.600
Fly 	A-bombe 36	36	360	140
	Takt. 2.800	3.600	8.590	8.700

Forsvarsudgifterne fordelte sig i 1970 således: EF (beregnet med 10 lande) 23,1 milliarder dollars. De 11 europæiske deltagere i NATO-samarbejdet 24,6 milliarder, USA 76,5 milliarder og Sovjet 53,9 milliarder dollars.

Bruttonationalprodukterne var i de tilsvarende grupper: 636, 660, 977 og 490 milliarder dollars. Forsvarsudgifterne udgjorde således følgende procentdel af bruttonationalproduktet: 3,6, 3,7, 7,8 og 11,0 procent.

I 1971 steg forsvarsudgifterne - bortset fra NATO-gruppens - og udgjorde 25,25 milliarder dollars, 23,9 milliarder, 78,7 milliarder og 55,0 milliarder dollars.

Skemaets forkortelser: ICBM er internationale raketter, MRBM er mellemdistanceraketter, Raketbest. er raketbestykkede krydsere og destroyere, Takt. er konventionelt udstyrede fly. Landstyrkernes tal er beregnet fra midten af 1971. (MST)

Mindesmærket for J.C. Schrødersee

Næste år er det 200 år siden, at kaptajn i Sæetaten J.C.Schrødersee blev søofficer. Han var blandt de mange, der gjorde sig bekendt under slaget på reden den 2.april 1801. Såvel for samtiden som for eftertiden står han som et lysende eksempel på pligttroskab og fædrelandskærlighed.

Den 2.april opholdt han sig, som generaladjutant, i kronprinsens følge på batteriet Sixtus på Nyholm, hvorfra man kunne følge kampen i Kongedybet. Om eftermiddagen kom en melding ind fra blokskibet INDFØDSRETEN, at såvel chefen som næstkommanderende var faldet. På kronprinsens spørgsmål, om en af de tilstedeværende ville gå om bord i blokskibet og overtage kommandoen, tilbød Schrødersee sig og lod sig ro ud til skibet. I det øjeblik han trådte over faldrebet, blev han dræbt af en fjendtlig kanonkugle. Den 5.april begravedes han i krigergraven på Holmens kirkegård.

I 1804 fuldførtes det monument, der rejstes på Holmens kirkegård over de faldne, og samtidig bestemte kronprinsen, at der på Nyholm skulle rejses et særligt minde for Schrødersee. De nærmere detaljer blev overdraget ingeniørkaptajn Hans Henrik Rømeling, der på samme tid ledede en istandsættelse af batteriet Sixtus. Mindestenen blev udført af kaptajn i det borgerlige artilleri, hofstenhugger C.F.Køppen, der fra Rømeling modtog en tegning af monumentet. Det vides ikke, hvem der har udført denne tegning. Måske var det kronprinsen selv, måske Rømeling.

Mindesmærket, der blev opsat i september 1804 på det nordøstlige

hjørne af Sixtus på det sted, hvorfra Schrødersee gik ud, blev udført i bornholmsk sandsten i form af en knækket mast. Den var malet gul med fire sorte bånd, ligesom jernringene på en mast.

De fleste kender mindesmærket, men de færreste kan nok huske inskriptionen: Afkræftet på lange Sygeleie, opflammet ved et blik af Danemarks Frederik, med Fyrstens Bifalds Raab indviet, foer J.C.Schrødersee fra dette Sted, bekjendt med Krigers Død den skønneste for eget Fædreland i Møde den 2den April 1801.

Køppen sendte en regning på 450 rigsdaler for mindesmærket. Den blev betalt af Søetatens kasse. (HIS)

Nyt USA-missil

Det amerikanske forsvarsministerium har oplyst, at der er anmodet om en bevilling på 40 millioner dollars på næste års finansbudget til brug ved udviklingen af et helt nyt missil.

Missilet, der kan anvende atom-hoved, flyves mod målet indenfor en radius på 1.000 sømil i en højde på 500 fod for derved at undgå radar-sporing.

Missilet er ikke omfattet af den aftale, der for en periode af 5 år, skulle begrænse de offensive våben. Aftalen blev fornylig underskrevet i Moskva. Det nye missil forventes operativt i slutningen af halvfjerdserne. (MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet har bedt Kammeradvokaten om at rejse krav om bjærgeløn i anledning af, at inspektionsskibet FYLLA den 11. januar bjærgede den færøske fiskekutter SÆVARENNI i Kollefjord på Færøerne. Kutteren er på 19,72 brt. og bygget i 1966.

Inspektionsskibet VÆDDEREN sejlede i januar kvartal 6.780 sømil svarende til 12.560 km. I april sejlede inspektionskutteren MAAGEN 330 sømil eller 610 km. I samme måned fløj Grønlands Kommandos C-54 fly 76 timer.

Inspektionsskibet VÆDDEREN og orlogskutteren DREJØ assisterede den 20. juni den færøske linebåd VA 51 VENUS, som var gået på grund

i Nolsø Fjorden på kysten mellem Glivursnæs og Kirkebønæs. VENUS stod hårdt på grunden og blev efter flere forsøg bragt flot samme dag. Bjærgningsarbejdet besværliggjordes af opkommende vind.

Militærpsykologisk Tjeneste holder et seminar for 40 majorer og orlogskaptajner på Marinestation Lynæs fra 28. august til 1. september. Det er et led i bestræbelserne på at udarbejde et system, der gør det muligt at følge udviklingen i denne gruppe og belyse relationen mellem holdninger her og blandt de menige.

Chefen for Søværnet foreslår, at talsmandsuddannelsen i Søværnet ændres således, at den hidtidige lokale og centrale uddannelse sammenlægges til een, der placeres ved Marinestation Lynæs. På de kommende kursus i år og næste år vil det være muligt at uddanne 125-160 talsmænd.

For at opnå en fælles terminologi med NATO og de øvrige værn ændres betegnelsen "havaritjeneste" til "ABCD-tjeneste". Ændringen er gennemført i den nye Grundbog for Orlogsgaster.

Grundbog for Orlogsgaster er på trapperne. Oplaget er på 12.000 eksemplarer. Den udsendes til alt personel i løbet af juli.

Udland kort

Den norske flådes dykker- og frømandsskole på Håkonsvern har en meget stor frafaldsprocent. Ved et netop afsluttet letdykkerkursus bestod kun 12 af 30, skønt deltagerne var valgt som de bedst kvalificerede blandt mange ansøgere.

Skibsværftet i Kalingrad ved Østersøen har bygget en enmands-ubåd, hvorfra man ned til 100 m kan observere f.eks. fiskeredskaber-nes arbejdsgang. Der er desuden konstrueret et nyt, effektivt under-søisk TV-anlæg.

Den amerikanske flåde leder i Alaska et omfattende videnskabeligt forsøg på at bygge en matematisk model af Ishavet. Der deltager over 100 amerikanske og canadiske eksperter i ekspeditionen, der navn-

lig skal studere den indbyrdes påvirkning mellem havet og isen.

Fra 1.juli forhøjes de svenske værnepligtiges løn med 1 kr. Det betyder, at en menig får 7 kr. pr. dag, en korporal 10,75 kr. og en furir 12 kr. pr. dag. Samtidig forhøjes familiebidraget fra højst 8 kr. til 15 kr. pr.dag.

Japan er begyndt at yde storstilet støtte til de asiatiske landes opbygning af skibsfart og skibsbygning. Der er allerede ydet et lån på 9 milliarder yen til to skibsværfter i Malaysia, der skal kunne reparere skibe på henholdsvis 80.000 og 400.000 t.

Norske sportsdykkere har i Åsenfjorden ved Trondhjem fundet et stort parti håndgranater og sprængstoffer på 30 m dybde. Det stammede fra den tyske krydser TIRPITZ, der lå i fjorden i perioder under sidste krig.

Den vesttyske flådes dag den 25. juni markeredes bl.a. med flådebesøg i flere tyske havnebyer. Flensborg havde besøg af fregatten KARLSRUHE, der demonstrerede sit redningsmateriel for mange tusinde gæster.

Den svenske Statens sjöhistoriska museum har til det kommende søhistoriske museum i Helsingfors skænket en række dubletter, bl.a. kanoner fra 1755-1827, kanonlavetter, kugler, medicinkister og andet gammelt inventar fra orlogsskibe.

Søværnsorientering

På grund af sommerferien udkommer Søværnsorientering ikke i juli. Næste nummer kommer i den første uge i august, hvor indsendt stof fra tjenestestederne i juli vil blive bragt. Sidste frist for modtagelse af sådant stof er den 28.juli.

Læserne ønskes god ferie!

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Materielkommandoen i Arsenalkomplekset

"Hvo som af uparthiske har Lejlighed at se baade det Københavnske Arsenal og det Venetianske, og vil gøre en Sammenligning mellem begge, den maatte have tabt Syn og Begreb, om han ey kunne see, at det første i høy Grad overgaard det sidste - og følgelig ey det Venetianske, men det Københavnske Arsenal kand med Billighed kaldes det største og fuldkommenste i Europa".

Således skrev Pontoppidan i det 18. århundrede i sit pragtværk "DANSKE ATLAS" om det mellem 1742 og 1771 opførte Arsenalkompleks på Arsenaløen - planlagt af en af Søværnets mest fremsynede embedsmænd, overkrigssekretær, generaladmiralløjtnant, Frederik greve Danneskjold-Samsøe som et led i hans "Helhedsplan af 1740", og opført af Philip de Lange, hvis navn er knyttet til adskillige smukke bygninger fra denne periode i København. I første omgang de to lange Arsenalfløje - Nordre og Søndre - langs Arsenalgraven, 30 år senere Nordre og Søndre tværfløje - omgivende Kuglegaarden, hvor hele flådens forråd af kugler opbevaredes i "kuglesenge" (hvoraf enkelte endnu findes), lukket mod øst af en mur og med adgang vestfra over Christiansholm - hvor kanoner og haubitser lå oplagte "i lange lag og rækker" gennem den smukke Kongeportalen, kronet af Christian den VI.'s buste.

Gennem århundrederne har Arsenalkomplekset fundet forskellig anvendelse - men det tidligere Søartilleri har altid disponeret over størsteparten af bygningerne - indtil dets ophør den 1. februar 1971 over Søndre Arsenalfløj (også kaldet "Arsenalet") og Søndre Tværfløj, hvor Søartilleriets administration havde til huse.

I de sidste par år er såvel "Nordre Tværfløj" (siden 1866 anvendt som proviantmagasin) og "Søndre arsenalfløj" ombygget til brug for Søværnets Materielkommando - efter godkendelse af "Det særlige Bygningssyn" og med tilbørlig hensyntagen til bygningernes særlige karakter. De fremtræder nu tildels (Nordre Tværfløj dog fuldtud) som moderne kontorlandskaber - med bevarelse af de 200-årige råt tilhuggede egestolper, loftsbjælker og skråbånd, der alle står i træets brune naturfarve, med lyse vægge og med meget afdæmpede farver, hvor det har vist sig nødvendigt at anvende sådanne. Enkelte steder - som i "Søndre Arsenalfløjs" øverste etage og i en mindre del af dens underetage - har der af sikkerhedsmæssige hensyn vist sig nødvendigt at opdele rummet med 2 m høje skillevægge og aflåselige døre - noget der dog ikke synes at ødelægge indtrykket af de smukke rum.

Kuglegården har fået en eklatant "ansigtsløftning", derhen at den er søgt ført tilbage til sin gamle skikkelse - dog kun med enkelte "kuglesenge" - og den fremtræder nu som grønt område omkranset af en kørevej, kun til brug for transporter til og fra Søværnets Materielkommando. Kongeportalen vil være konstant aflukket og fremtræder specielt fra kanalsiden som et pragtfuldt eksempel på en rustik rokokodekoration.

Kajerne er tildels frilagte for skæmmende bygninger - mange vil erindre det lidet smukke grønne skur nord for det gamle proviantmagasin, hvor i de senere år bl.a. grønlandsforsendelser blev pakket - og her bliver nu parkeringsplads for en del af Søværnets Materielkommandos bilpark. De skæmmende tilbygninger mellem Nordre Arsenalfløj og Nordre Tværfløj vil efterhånden, når den økonomiske situation tillader det, forsvinde - kort sagt, alt er gjort for at søge dette pragtfulde gamle barokkompleks ført tilbage til dets oprindelige skikkelse under hensyntagen til nutidens og de kommende årtiers krav til moderne kontorfaciliteter.

Bygningerne vil fremover blive benævnt "Kuglegården Nord", "Kuglegården Vest" og "Kuglegården Syd", medens det tidligere gamle artilleriværksted - der fremtræder som den østlige afgrænsning af komplekset,

og hvor Søværnets Materielkommando disponerer over 2. etage til konstruktionskontorer og tegningsarkiver - benævnes "Kuglegården Øst". Det tidligere Søartilleris værkstedskontorområde øst for hovedvejen på Holmen anvendes ligeledes af Søværnets Materielkommando og betegnes "Kontorbygning Øst".

Herudover disponeres på Arsenaløen fortsat over det tidligere "Søartilleriets Laboratorium", hvor eksplosivstofinspektionen samt kemisk laboratorium m.v. har til huse, på Frederiksholm over en del af det tidligere navigationsvæsens lokaler i "Søndre Magasin", hvor økonomiafdelingen er indflyttet, over en del af det tidligere beklædningsmagasin, hvor publikationssektionen snart indflytter, ligesom der i det tidligere Søminevæsens gamle værksted på Nyholm (øst for hovedvejen) påregnes indrettet elektrolaboratorier.

Søværnets Materielkommando har netop fået overdraget de restaurerede og nyindrettede bygninger og med udgangen af september påregnes alt personel på plads.

En lang periode fyldt med usikkerhed med hensyn til geografisk placering vil være til ende, og formålet med den stedfundne integrering: Personelbesparelse og effektivitetsforøgelse skulle være indenfor rækkevidde - i omgivelser, der i en sjælden grad forener gammelt og nyt til en smukt afstemt helhed, der vil give Søværnets Materielkommando's administration en traditionsbundet plads midt i den virksomhed, den leder.

Arsenalkompleksets anvendelse fremover vil blive som følger:

"Kuglegården Nord": 3 af forsyningsafdelingens sektioner.

"Kuglegården Vest": 1. etage:- den fjerde af forsyningsafdelingens sektioner og afdelingschef samt visse sektionschefer fra denne afdeling. Desuden størsteparten af sekretariatet - indlevering, registrering, journalisering, post - og budtjeneste, hemmeligt arkiv med skrivestue.
2. etage:- Visse sektioner fra materielsystemafdelingen, våbenteknisk afdeling samt skibsteknisk afdeling - fordelt efter en gennemgribende analyse af "paperflow", arbejds gange m.v.

"Kuglegården Syd": 1. etage:- cheferne for materielsystem-, våbenteknisk samt skibsteknisk afdeling med visse sagsbehandlere, sekretærpersonel m.v. Herudover skrivestue (i umiddelbar tilknytning til sekretariatet i "Søværnets Materielkommando Vest"), NATO-depotvirksomheden, fotokopiering etc.

2. etage - visse sektionschefer samt sagsbehandlere fra de tekniske afdelinger m.fl.

"Kuglegården Øst": Konstruktionskontorer (mek. og elektr.) med tilhørende tegningsarkiver.

"Søværnets Materielkommandos kontorbygning Øst":

Værkstedsafdeling samt visse sektioner fra øvrige afdelinger i teknisk sektor, der ganske naturligt placeres bedst sammen.

"Søværnets Materielkommandos hovedbygning":

I denne bygning - den tidligere Søværnets Prøveanstalt - er placeret den øverste ledelse, chefen for Søværnets Materielkommando og sektorcheferne samt chefen for administrationsafdelingen med personelsektion, planlægningssektionen og EDB-gruppen.

En meget stor indsats fra Søværnets Bygningsdistrikt i forbindelse med en levende interesse herfra for ikke mindst den bevaringsmæssige del af opgaven, har gjort det let for Søværnets Materielkommando som fremtidig bruger at få sine mange - og til tider noget sent fremsatte - ønsker opfyldt.

Såvel motivation som kommunikation har været første classes.

(SMK)

Forsvarets Civilundervisning ændres

Forsvarsministeriet har bestemt, at den obligatoriske samtidsorientering for personel til pligtig og frivillig tjeneste, specialundervisningen for stave/-læseretarderede og fritidsundervisningen i form af holdundervisning på tjenestestederne og i form af brevskoleundervisning for personel til pligtig tjeneste skal bringes til ophør senest 31. marts næste år. Den 1. april underlægges Forsvarets Civilundervisning Forsvarskommandoen.

Forsvarsministeriet overvejer mulighederne for at kunne tilbyde stave/-læseretarderede en specialundervisning, men ved uddannelsesinstitutioner uden for forsvaret. Også mulighederne for fritidsholdundervisning på basis af fritidsloven vil blive overvejet.

Forsvarskommandoen har efter forhandling med Forsvarets Civilundervisning udarbejdet forslag til organisation og bemanning af civilundervisningen på baggrund af den fremtidige virksomhed.

(MST)

GULDBORGSUND i Lemvig

Ministrygeren GULDBORGSUND har aflagt rutinebesøg i Lemvig. Besøget blev en oplevelse for besætningen, som blev ualmindelig gæstfrit modtaget.

Marineforeningen havde arrangeret busture, så alle havde en mulighed for at komme rundt i omegnen og se dens seværdigheder. Efter busturene var Marineforeningen vært ved en frokost på et af byens hoteller.

Skibets fodboldhold spillede på Lemvig Stadion mod et lokalt hold - resultatet blev 6-2 (1-0) til hjemmeholdet. Desuden var der kapsejlad med to mandskaber fra skibet mod to fra Lemvig Sejlklub. Desværre måtte sejladsen aflyses efter en timestid på grund af vindstille.

Det var ikke underholdning det hele. Årsagen til ministrygerens besøg i Lemvig var kontrolmålinger af vanddybden langs Vestkysten.

(GULD)

600 gæster på Langelandsfortet

De fleste i Søværnet ved sikkert, at Marinestation Sjællands Oddes Sct.Hansbål hvert år samler op til flere hundrede civile tilskuere. Derimod er det nok mindre kendt, at Langelandsfort tilsvarende bål er øens største og bedst besøgte.

I år var således trods køligt og blæsende vejr omkring 600 samlet, da bålet tændtes.

Som topfigur var heksen erstattet af kejseren fra "Kejserens nye klæder", og i sin båltale opfordrede fortchefen til kritisk at vurdere tidens tendenser og strømninger. Også i dag tror mange, at de er uduelige eller dumme, hvis de ikke kan se det prægtige og farvestrålende i de ideér, som det postulerede fremskridts apostle faldbyder. Folk, der på denne baggrund frasiger sig meninger og holdninger, der har rod i erfaringer akkumuleret gennem menneskehedens hele udviklingshistorie, bliver ofre for manipulerende og nedbrydende kræfter, som alle i vort samfund - civile såvel som vi i forsvaret, der har viet vor indsats til at bekæmpe "hver udenvælts fjende" - må være på vagt overfor, hed det i båltalen.

Sct.Hansfesten fik fyldig forhåndsomtale og blev udførligt refereret i den lokale presse.

(LFT)

Ubådens tak

Selvom Søværnsorientering normalt ikke optager poetiske værker, bør der dog gøres indrømmelser, når man står overfor særligt gribende frembringelser. En sådan blev til under DANEX-øvelsen, da undervandsbåden NARHVALEN blev forsynet med torpedoer fra depotskibet HENRIK GERNER. Det resulterede i følgende kommunikation:

R 091510z-FM NARHVALEN - To HENRIK GERNER - bt:

Besøget var så ganske kort,
men vi fik gjort i stort og småt.
Vi takker jer for al den flid,
vi nassed' på ved nattetid.
I rusted' os til strid påny,
for det vi priser jer i sky.

Depotskibets digtere stod ikke tilbage og sendte følgende svar:

R 101025z-FM HENRIK GERNER - To NARHVALEN - bt:

Når hval ved hvalbåd gøres fast,
fornemmes straks af hver en gast,
at lediggang gi'r hoved-ondt,
mens sløb og mos er meget sundt.
At fylde hval med blanke ål,
i grunden er jo vores mål
med samt at glæde vom og mund,
når I skal ned på havets bund
endog ved nat - er dag ej nok?
Vi løfter gerne - helst i flok;

Der vil nok gå et stykke tid, før Søværnsorientering igen bringer lyriske indslag fra Søværnets dagligdag. (PL DL)

Indland kort

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har udgivet et nyt nummer af avisen "Forsvaret i dag", der er tilsendt tjenestestederne i et antal af 15 eksemplarer. Yderligere eksemplarer kan rekvireres af bladet, der påtænkes udgivet som kvartalsavis.

Forsvarsministeriet har godkendt anskaffelse af ABC-briller fra Canada til brug i forbindelse med ABC-masken. Søværnet modtager i første omgang 500 par briller - resten følger senere. Forvaltningsbestemmelser er under udarbejdelse.

Søværnet stiller orlogskutteren Y 343, 6 gumribåde og 30 redningsveste til rådighed for Vestre Landsdelskommando under en landgangsovelse på Samsø i august. Frømandskorpset leverer materiellet.

I maj fløj Søværnets helikoptere 351 timer fordelt på 7 fly. Det er flyvetjenestens hidtil største antal timer på en måned. I samme måned fløj helikoptergruppe FYLLA 50 timer.

Søværnets Tamburkorps har sagt ja til en invitation fra Åbenrå Sejlklub om at medvirke ved klubbens 50 års jubilæum 11.-13. august. Korpset indkvarteres i Søgård-Lejren.

Næste indkaldelse af frivillige grønlandske orlogsgaster finder sted i midten af august. Der er 20 ansøgere. Efter aftale med skoledirektøren i Grønland, vil der senere på året blive givet en orientering på realskolerne om de muligheder, kommandoen kan tilbyde unge grønlandere.

Tre værnepligtige fra Flådestation Korsør har deltaget i kapsejladsen "Fyn rundt". De blev nr. 13 af 19 både - det var de tilfredse med, da de sejlede sammen for første gang.

Forsvarskommandoen har anmodet bl.a. Chefen for Søværnet om i samarbejde med personelorganisationerne at fremsætte forslag om etablering af samarbejdsudvalg (områdeudvalg) på værnschefsniveau, herunder forslag til, hvorledes operative kommandoer og materielkommandoer kan indpasses i samarbejdet. Første møde om sagen holdes 11. august.

For - som led i Søværnets efteruddannelsesprogram - at skabe udvidet tjenesteområde for tjenstgørende officerer af B-linien (dækslinien) ved marinestationerne oprettes et kampinformationskursus ved Søværnets Taktikskole for 12 elever af denne linie. Det holdes i perioden 21. august-13. oktober.

Danmark vandt den årlige militære landskamp i sejlads mellem

Danmark, Norge og Sverige. Der blev dansk sejr i både individuel og i holdsejlad. Sejladserne fandt sted i Gøteborg.

Admiral E.R.Crawford fra U.S. European Command har aflagt besøg hos Chefen for Søværnet. Under opholdet besøgte han Flådestation København, fregatten HERLUF TROLLE, minelæggeren SJÆLLAND og undervandsbåden NARHVALEN. Besøget sluttede i Kongsøre.

Chefen for Nordregionen, Sir Thomas Pearson, besøgte Stevnsfort den 19.juli og modtog orientering om marinedistriktet og fortets opgaver. Efter en rundgang på fortet forlod generalen fortet med helikopter.

Danmark har i sommerens løb haft flådebesøg fra bl.a. Belgien, England, Frankrig, Holland, Sverige, Vesttyskland, USA, Brasilien og Mexico. Der forestår endnu en række flådebesøg.

Udland kort

Irlands nye fiskeriinspektionsskib DEIRDRE har afsluttet sine prøvesejladser i Atlanterhavet. Skibet, der er bygget i Cork, indsættes nu i aktiv tjeneste.

I Vrangelpugten nær havnebyen Nakhodka på den sovjetiske Stillehavskyst har Sovjet indledt anlægget af en ny storhavn. Man er i færd med at bygge to kajer, samlet længde 12 km. Samtidig udføres omfattende kabelarbejder til bl.a. telefon, tele og EL. Der bygges en jernbanelinje til den nye havneby, der får 60.000 indbyggere.

Ved en højtidelighed på Akershus har admiral F.H.Johannessen afløst generalmajor H.Mehre som chef for Forsvarets Højskole.

Det finske skibsværft i Åbo har søsat et specialskib på 1900 t til Sovjet. Skibet - LADOGA I - er udstyret med fuldautomatisk maskineri, der kan fjernmanøvreres fra land. Det kan sejle helt uden besætning og skal bruges til kortere transportopgaver.

Et privat konsortium i Maine skal bygge 9 tankskibe til den

amerikanske flåde. Fire af skibene bliver på hver 25.000 t og bygges i Californien, de øvrige i Maine. Samlet pris 146 mill. dollar.

Verdens højeste bugsering finder snart sted, når en kran bygget til Kockum i Malmø transporteres fra skibsværftet på Hangø til Malmø. Kranen, der skal bruges til at bygge skibe i 350.000 t-klassen, kan løfte 1.500 t og er 83 m høj.

New Zeeland vil udvide sin fiskerigrænse fra 12 til 200 sømil. Alle udenlandske fiskebåde indenfor denne grænse skal underkastes kontrol med maskevidde og kapacitet m.v. Indenfor 75 sømil skal der være totalforbud for udenlandsk fiskeri.

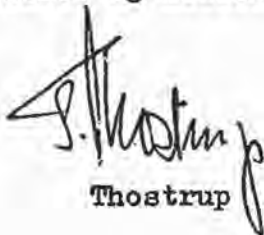
Den britiske tronfølger, Prins Charles, har sluttet sin uddannelse om bord i missil-krydseren NORDFOLK. Nu skal han gennemgå kursus på landtjenestesteder og til efteråret fortsætte sin skibsuddannelse bl.a. i fregatten MINERVA.

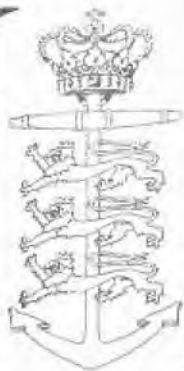
Flådens mærkedage

Den 6.juli var det 160 år siden fregatten NAJADEN samt orlogsbrigerne LOLLAND, SAMSØ og KIEL i Lyngør havn i Sydnorge kæmpede med en engelsk flådestyrke bestående af linieskibet DICTATOR samt orlogsbrigerne CALYPSO, PODARGUS og FLAMER. Den danske styrke under kaptajn Holm blev ødelagt af overmagten og led store tab.

For 115 år siden - henholdsvis den 3. og 8.august - inddroges vagtskibsstationerne i Store Bælt og Øresund efter Sundtoldens ophør.

Med vedtagelse af Søværnsloven af 1922 - for 50 år siden den 7. august - genindførtes søofficersgraderne kommandørkaptajn, orlogskaptajn, kaptajnløjtnant og søløjtnant (I perioden 1868 til 1922 benyttedes et færre antal grader). Ved samme lov erstattedes underofficersgraderne med dæksofficerer og midlertidige befalingsmænd.

Thøstrup

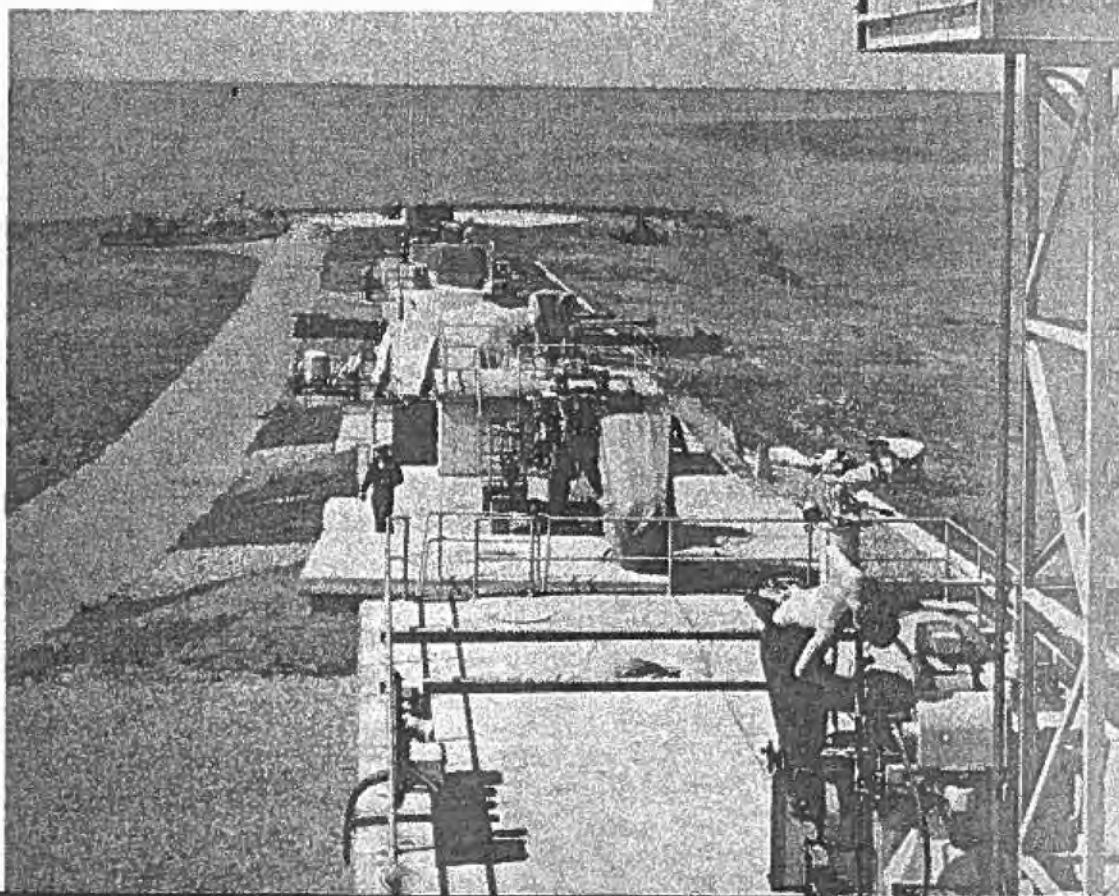
SØVÆRNS- ORIENTERING

Søværnets Artilleriskole gennem 20 år.

Tidspunktet for oprettelsen af ASO, der oprindeligt stod for Søværnets Artilleriskole Sjællands Odde, men som den 1. september 1970 kom til at stå for Søværnets Våbenskoles Artillerikursus Sjællands Odde, er ikke eentydigt fastlagt.

Tre årstal kan hver med nogen ret komme på tale: 1951, 1952 og 1953.

I 1951 besluttedes det at oprette en artilleriskydeplads på den yderste spids af

Sjællands Odde (Gniben), idet der fra Københavns forter og værker ikke var mulighed for afholdelse af luftmålsskydninger. Behovet for uddannelse på dette område opstod i forbindelse med den nationale opbygning af Københavns fjernluftværn (105 mm kanoner), samt modtagelse af amerikansk våbenhjælpsmateriel til Kystbefæstningen (40 mm Mk M/36 LvKa 2 M/50) som følge af Danmarks indtræden i Atlantpagten.

Hele vinteren 1951/52 arbejdedes der på bygningen af en ny marinekaserne til erstatning af de kondemnerede, røttebefængte tyske barakker, der hørte til sømålsbatteriet på Gniben fra 1943. I marts måned indviedes kasernen omfattende 3 belægningsfløje og en administrationsfløj. 1952 er årstallet, der står på kasernefløjen "HELDAL's" sydvendte gavl, under Kong Frederik den 9'endes initialer.

Med færdiggørelsen af marinekasernen blev Søværnets Artilleriskole i stand til virkeligt at kunne modtage elever til træning og uddannelse. I marts måned 1953 hejstes officielt kommando.

Fra 1951 og frem til i dag, er der foregået en kontinuerlig ud- og opbygning af Søværnets Artilleriskole. Den ene efter den anden af det gamle 150 mm sømålsbatteris barakbygninger er blevet nedrevet, og nye bygninger og anlæg er trådt i stedet.

Under hele perioden fra Søværnets Artilleriskoles grundlæggelse og fremover blev skolebatteriet stadig moderniseret, så det til enhver tid indeholdt de pjecer og det ildledelsesmateriel, der var i anvendelse indenfor Søværnet.

Som kronen på værket men ikke som afslutningen på udbygningen havnede i 1971 den sidste barak fra besættelsestiden - kostforplejningsbygningen til den oprindelige kaserne - på St.Hansbålet. Kostforplejningsbarakken var bl.a. blevet erstattet af centerbygningen, kaldet "Oddens Perle".

Den drivende kraft bag oprettelsen af Søværnets Artilleriskole, var den daværende chef for Søartilleriet, kommandør H.J.Rasmussen, en fremsynet og vidtskuende personlighed. Han så allerede i 1950 klart, at der på Odden ville være plads til både Søværnets artilleriuddannelse i land og til Hærens skydninger med personel fra Sjælland og gennem den daværende Søværnskommando fremsattes forslag til Hærkommandoen om, at skolen skulle drives af de to værn i fællesskab, hvilket dog ikke blev gennemført.

Lige fra starten etableredes dog et frugtbart samarbejde med Artilleriets Befalingsmandsskoler i Ringsted, men først i tresserne,

da Hæren måtte forlade sine skydepladser ved Nordsjællands kyst, blev Søværnets Artilleriskole i stadig voksende omfang benyttet som skydeplads af oprindeligt Sjællandske Luftværnsregiment, der senere blev til 13. Artilleriafdeling i Avedøre samt nærluftforsvaret på Flyvestation Værløse.

Fra 1952 og frem til 1960 var artilleriaktiviteten og uddannelsen stor på Søværnets Artilleriskole. Kystbefæstningens 40 mm skole i Dragør producerede kontinuerligt artilleribesætninger, der på skolen skulle gennemføre både deres indledende, videregående og afsluttende uddannelse, ligesom 105 mm artilleribesætningers skoleskydninger alle foregik på Søværnets Artilleriskole. Dette i forbindelse med skibsbesætningernes forskoleskydninger skabte en livlig aktivitet i denne periode.

I tresserne indtraf en afmatningsperiode for aktiviteterne. Kystbefæstningens 105 mm fjernluftværnsskyts blev nedlagt og 40 mm pjecerne på Kystbefæstningsværkerne var for de flestes vedkommende enten kommet eller ved at komme i mølpose, førend forterne og værkerne definitivt blev overdraget til Flyvevåbnet.

Fra begyndelsen af 70'erne ændredes dog denne stagnationsperiode. Dette skyldtes bl.a. at nye aktiviteter blev optaget. 12 mdr. tjenestetidens indførelse med en Forskole I for alt artilleripersonel i Søværnet, med skydninger fra skolen, gav atter liv på skydepladsen. Droneflyvningerne forøgedes fra 1970 til 1971 med 400%. Medens den gennemsnitlige belægning på Søværnets Artilleriskole i tresserne havde været ca. 1500 mand om året, steg dette antal i 1970 til 2000 mand for i 1971 at stige yderligere 25% til 2500 mand, og i de første 6 mdr. af 1972 har der været 2000 mand på Søværnets Artilleriskole for at gennemgå artilleriuddannelse og artilleritræning.

Hvis Søværnets Artilleriskoles prognose for resten af 1972 kommer til at holde stik vil ca. 3000-3500 mand i dette år have været på Søværnets Artilleriskole. At en sådan aktivitetsforøgelse på kun små 3 år har været mulig uden, at stampersonellet (befalingsmænd, mekanikere og menige), er blevet forøget, skyldes bl.a. smidiggørelse og effektivisering af Søværnets Artilleriskoles interne organisation, rationalisering og sanering af skolebatteriet samt en udvidelse af undervisningspjecemateriellet, udvidelse af skolens klassekapacitet, udvidelse af marinekasernens belægningskapacitet og fleksibel og nutidig skaffeordning.

Det kommandør H.J.Rasmussen ønskede som endemålet for Søværnets Artilleriskole, at den ikke blot skulle være en skydeplads, men en virkelig artilleriskole begyndte i 1972 at tage form.

(ASO)

Flere kuttere til Marinehjemmeværnet

Hjemmeværnet har indstillet, at det igangværende erstatningsbyggeri af to kuttere til Marinehjemmeværnet fortsættes med bygning af yderligere to kuttere under udnyttelse af den option, der er opnået ved Sakskøbing Skibsværft.

Da der ikke i Forsvarets materielinvesteringsplan var disponeret midler i indeværende finansår til dette formål, har Forsvarskommandoen foretaget en ompostering, så der i perioden 1972/73-1976/77 er skabt mulighed for at disponere 6 millioner kr. til fartøjsmateriel, heraf 3 millioner i indeværende finansår og 3 millioner i det næste finansår.

Forsvarskommandoen har derfor tilsluttet sig Hjemmeværnets indstilling om bygning af yderligere to kuttere ved Sakskøbing Skibsværft og at der planlægges på bygning af to kuttere i finansåret 1974/75.

(MST)

Chefskifte i Frederikshavn

Der har været chefskifte på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn. Kommandørkaptajn Per Jakobsen, der skal være chef for Marinestation Sjællands Odde, blev afløst af kommandørkaptajn H.J.Jørgensen, der i et par år har været chef for stationsafdelingen ved Flådestation København.

Kommandørkaptajn Per Jakobsen sagde ved parolen, at det var med vemod, han tog afsked med skolen. Der har hersket et ualmindeligt godt samarbejde, og det har jeg også fortalt mine medarbejdere. I min tid i Frederikshavn - det er godt 4 år - har jeg udnævnt 1130 sergenter og 320 løjtnanter. Det er mange, men jeg har ikke været ked af en eneste udnævnelse. Undervisningen har dog aldrig været maskinel.

Kommandørkaptajn H.J.Jørgensen sagde, at han med stor glæde overtager posten som chef for skolen, der måske er den mest interessante af Søværnets hovedskoler, idet man her uddanner elever til sergenter og senere sergenter til løjtnanter af reserven. Jeg kommer ikke med

forslag til en større programændring, men vil minde om Christian den 4. fyndord "Når blot enhver vil gøre sit yderste". Det vil jeg lægge alle på sinde, idet jeg samtidig tilsiger min andel.

(SRS)

Eksercerskolen hylder en god ven

En god ven af Søværnets Eksercerskole og specielt af Søværnets Tamburkorps, oberstløjtnant af Gardehusarregimentet H.I.Mentz, kommandant i Melbylejren, fyldte den 14.juli 60 år og forlod den 31.juli Forsvarets tjeneste.

I den anledning havde officererne i Melbylejren, Søværnets Eksercerskole og Søværnets Tamburkorps forberedt en festlig afgang for oberstløjtnanten. Skolens 3,5 m bådepram (Moses) var blevet rigget på en trækvogn med flagspil, gøsstage, rødt fartøjstøppe m.v. Kort før kl.1600 den 31.juli stillede Søværnets Tamburkorps, falderebsgaster samt 4 officerer og 4 sergenter fra Melbylejren, der skulle udgøre trækraften, under chefen for Søværnets Eksercerskoles kommando udenfor kommandantens kontor.

Efter kommandoet havde indtaget retstilling, sagde chefen for Søværnets Eksercerskole, kommandørkaptajn H.Nørgaard, at en ven af Søværnet og specielt af Søværnets Tamburkorps afgår fra aktiv tjeneste i Forsvaret om et øjeblik. Jeg anmoder oberstløjtnanten om at modtage udnævnelse til midlertidig kommandørkaptajn i overtalligt nummer i reserven af Søværnets Tamburkorps. Som sådan har kommandørkaptajnen ret til at føre et af korpsets fartøjer og jeg anmoder Dem om at overtage kommandoen over Hendes Majestæts Husarbåd "HMH Hugo" fra afgangsom kommandant i Melbylejren, indtil ankomsten til Deres private bopæl. Såfremt fartøjet føres godt, vil De indlægge Dem udsættelig hæder i korpsets historie. Føres det skidt, bliver jeg straffet.

Ved udnævnelsen havde oberstløjtnanten fået hæftet et par skulderdistinktioner på brystlommen. Under afgivelse af faldereb og efter at kommandotegnet (vimpel) var sat overtog han kommandoen over "HMH Hugo" og med Søværnets Tamburkorps i spidsen spillende "Holmens faste stok" begyndte hjemturen.

Ved ankomsten til oberstløjtnantens private bopæl blev der afgivet faldereb og Søværnets Tamburkorps sluttede af med "What shall we do with the drunken sailor". Tamburmajoren overrakte med en lille tale oberstløjtnanten Søværnets Tamburkorps krus- og så var der øl til musikken!

(SES)

En 50-års dag

Den 7. august var det 50 år siden søværnsordningen af 1922 blev vedtaget. Denne ordning var bemærkelsesværdig på flere områder, men fik intet godt ry i eftertiden.

Ordningen var resultatet af arbejdet i Forsvarskommissionen af 1919 og efterfølgende behandling på rigsdagen. Baggrunden var bl.a. den af Flåden gennem mere end 4 år udførte sikringstjeneste under første verdenskrig, som for Danmarks vedkommende var en risikofyldt periode mellem egentlig fred og egentlig krig - en slags "gråt niveau". Der indtraf i denne periode 164 forskelligartede krænkelser af dansk neutralitet, overfor hvilke enheder af Flåden måtte gribe ind.

Erfaringerne viste, at Flåden med forsvarsordningen af 1909 havde fået en god sammensætning, men at antallet af enheder var for lavt til de mange opgaver som forekom. Rigsdagens flertal gik derfor ind for en forøgelse af Flådens tal - herunder flere større enheder, idet den typemæssige sammensætning i øvrigt bibeholdtes. Det forudsattes, at Flådens linie skulle omfatte 6 orlogsskibe (større enheder), 24 torpedo- og undervandsbåde, 2 mineskibe, 6 minefartøjer, 12 patruljebåde samt andet materiel til minespærringer og endvidere 15 søluftfartøjer. I Flådens reserve skulle indgå ældre, men anvendeligt skibsmateriel, skønsmæssigt en halv snes enheder, og desuden skulle der rådes over skibe og fartøjer til særlige formål, herunder 1 krydser til oversøisk fart samt 9 inspektions- og opmålingsskibe m.m.

1922-loven om Søværnets ordning indeholdt i modsætning til tidligere og senere ordninger særlige formålsparagraffer for Flådens opgaver. Disse var affattet således:

- § 1. Hovedopgave. At forsvare Danmarks nationale Sikkerhed, dets Højhedsret og Neutralitet i Overensstemmelse med Folkeforbundspagten og indgaaede Konventioner og med dette Formaal for Øje at udføre Kystbevogtningstjenesten og Neutralitetsbevogtningen af Søterritoriet, sikre Forbindelsen mellem Landsdelene, sikre Trafikken i Farvandene, beskytte danske Handelsskibe o.l.
- § 2. Særlige Opgaver. At vise Flaget i Udlandet, når dette skønnes ønskeligt til Støtte for Danmarks Handelsinteresser eller i officielle, særlige Statsøjemed, at op-

retholde Statens Forbindelse med isolerede Landsdele under urolige Forhold, at varetage Fiskeriinspektionen, at udføre Søopmålingen i de danske Farvande samt ved Island, Færøerne og Grønland.

På papiret tog ordningen sig i mange henseender tilfredsstillende ud, men den blev ikke gennemført på det materielle område på grund af helt utilstrækkelige bevillinger. Resultatet blev et stærkt materielt forfald gennem de følgende 10 år til bunden blev nået i 1932.

(MST)

Indland kort

Inspektionskutteren TEISTEN har bragt et mindeanker til Godhavn. Dette er af Søværnet overdraget byen i anledning af dens 275 års by-jubilæum næste år. Ankeret er ønsket opstillet snarest, så det er klar til højtidssdagen.

Søværnets Materielkommando har afhændet orlogskutteren ALHOLM til et firma i Randers. Det afgivne bud var på 35.000 kr.

Den hidtidige finske forsvarsattaché, oberstløjtnant Laamanen, har været på afskedsbesøg hos Chefen for Søværnet. Han præsenterede samtidig sin efterfølger, oberstløjtnant Vesterinen.

Chefen for det amerikanske luftvåbens 21.division, generalmajor James L.Price, har besøgt Grønlands Kommando. I divisionen, der har hovedkvarter i Syracuse ved New York, indgår de to luftgrupper, der er stationeret i henholdsvis Sønder Strømfjord og Thule.

Ved det årlige internationale helikopter-stævne, der fandt sted i Lee-on-Solent i England, deltog 24 fly. Konkurrencen blev vundet af England med USA på 2.pladsen. Søværnets to deltagende fly blev sammenlagt nr.5.

Søværnets Frømandskorps og orlogskutteren Y 343 har for Post- og Telegrafvæsenet opsamlet 1200 meter kabel i farvandet ud for Saltholm. Endnu 500 meter gammelt kabel skulle opsamles, men det blev forgæves eftersøgt.

Det tyske havforskningskib METEOR har fået Forsvarsministeriets tilladelse til at foretage videnskabelige undersøgelser på kontinentalsoklen ved Færøerne indtil 10. august. Der foretages bl.a. trykluftseismiske målinger.

Færøernes Kommando har haft besøg af "Commander- in-Chief Eastern Atlantic", den engelske admiral Sir Edward Ashmore og "Commander Maritime Air Force Eastern Atlantic", den engelske Air Marshal Sir Anthony Heward. Under opholdet sejlede de engelske gæster med inspektionsskibet VÆDDEREN fra Sørvåg til Thorshavn.

Forsvarsministeriet har bestemt, at talsmændene for de værnepligtige menige skal have lejlighed til at mødes i dagene 21. og 22. august på Ringsted Kaserne. Fra Søværnet deltager 2 talsmænd fra Flådestation København, 1 fra hver af flådestationerne Korsør og Frederikshavn og marinedistrikterne Langeland og Sundet, 2 fra Søværnets Eksercerskole og 1 fra hver eskadre.

Prins Henrik har pr. helikopter aflagt et kort besøg på Flådestation Korsør. Besøget fandt sted i forbindelse med modtagelsen af det første tankskib med olie fra Vesterhavet.

Efter at have udført fiskeriinspektions- og stationstjeneste i færøske farvande siden 6. maj er orlogskutteren DREJØ vendt tilbage til danske farvande. Kutteren skal udføre patruljetjeneste i Østersøens vestlige del, men vender måske tilbage til Færøerne senere på året.

Udland kort

Et norsk udvalg foreslår, at der etableres et Pædagogisk Råd i Forsvaret og at brugen af undervisningsmidlerne sættes i system. Hærens Brevskole bør blive til Forsvarets Brevskole som pædagogisk center med afdeling for programmeret undervisning.

Nye isbrydere med maskinkraft på 75.000 hk er under bygning i Sovjet, nogle drevet med konventionelt brændsel, andre atomdrevne.

Sideløbende med forøgelse af maskinkraften reduceres deres størrelse og vægt. Der er normalt 24 sovjetiske isbrydere i aktion i det nordlige Ishav.

Præsident Sadat har søsat det første, ægyptisk byggede orlogsskib, men flere er under bygning. Flåden består nu af 12 ubåde, 5 destroyere, 2 eskorteskibe, 12 kysteskorteskibe, 6 store og 2 mindre minestrygere, 19 missil-patruljebåde, 27 torpedobåde og 18 landgangsfartøjer.

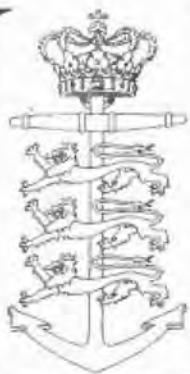
Den amerikanske flåde har bestilt de første 13 fly af typen S-3A Viking hos Lockheedfabrikkerne. Flyene skal operere fra hangarskibe og de første 7 leveres næste år. Ordren beløber sig til godt 120 millioner dollar. Det ventes, at flåden vil anskaffe i alt 191 fly af denne type.

Af de 1.000 værnepligtige, der hvert kvartal indkaldes til den norske marine, er der gennemsnitlig 900, som vælger et af de mange tilbud om civilundervisning. Tilbuddene spænder fra hobby-kursus til avancerede kursus på højskole- og universitetsniveau.

Den italienske flåde har til uddannelse af officerer købt 10 havkrydsere af ARPEGE-klassen. Båden, der er i 125.000 kr.- klassen, er 9 m lang, 3 m bred og stikker 1,25 m. Sejlarealet er 30 m² med en spiler på 60 m². Typen findes i 15 lande.

Der har været rejsegilde på det nye Norsk Søfartsmuseum på Bygdøy. Bygningen, der ventes åbnet for publikum i 1974, koster omkring 25 mill. kr. Museet skal foruden udstillingslokaler også rumme arbejdsrum og opholdslokaler.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Den nye tandbus er boreklar

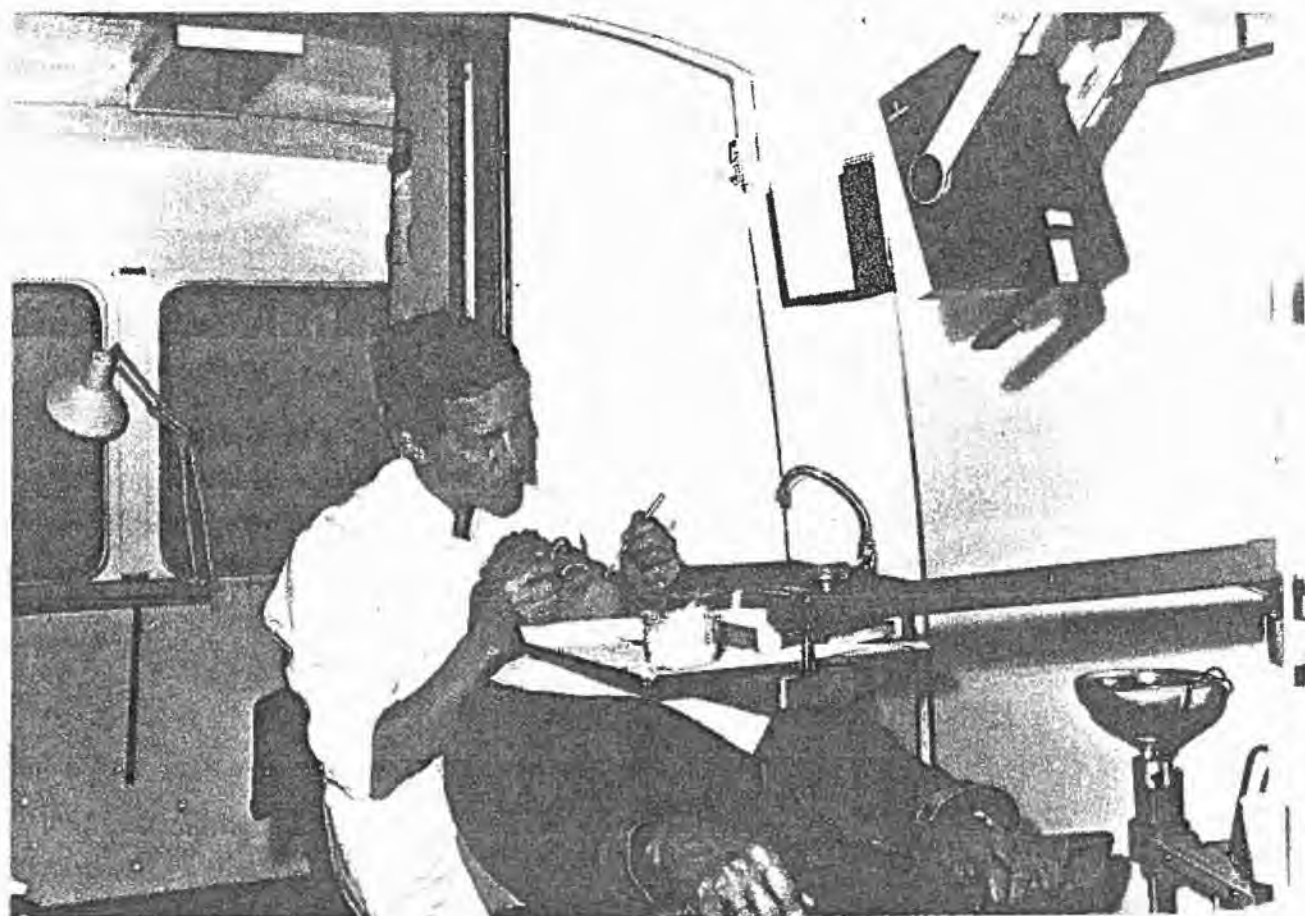
Den nye tandbus til Søværnet er ved at være både køre- og boreklar. Den ventes sidst på måneden at stå ud på sin jomfrurejse, der formentlig vil gå til Stevnsfort. Her fortæller reservetandlæge Fr.L.Crone om den nye bus.

Tandpleje, også den militære, foregår langt overvejende på faste (stationsære) klinikker, men ambulante tandpleje har dog været kendt i mange år. Allerede under den 1. Verdenskrig fandtes ved fronterne militærtandlæger, der arbejdede med feltudstyr. Undertegnede arbejdede i 1948/49 i den ambulante skoletandpleje i Nord-Norge med en (efterladt) tysk felttandklinik. Udstyret kunne skilles ad og trans-

porteres i 3 store kasser. Boremaskinen kunne fungere både som trædeboremaskine og som el-drevet boremaskine. Røntgenudstyr og visse andre faciliteter var der dog ikke tale om, og som følge deraf kom der en vis begrænsning i omfanget af den service, en sådan tandklinik kunne yde.

Den ambulante tandpleje i Søværnet begyndte den 10. september 1954. Forsvaret har, som det sikkert er bekendt, en forpligtelse overfor de værnepligtige til at holde deres tandforhold vedlige under indkaldelsen. Indtil september 1954 havde en række af de mindre tjenestesteder under Søværnet fra tid til anden vanskeligheder med at tilgodese denne forpligtelse, en forpligtigelse, der senere er blevet skærpet med hensyn til de værnepligtige, der er medlemmer af den såkaldte ungdomstandpleje-ordning.

Ved gennemgang/oprydning af den tyske værnemagts efterladte materiel fandtes en del (tandlæge-)feltudstyr, og selvom meget var kassabelt af forskellige grunde, var det dog muligt at sammensætte i alt 4 ambulante klinikker. (SAT = Søværnets ambulante tandklinik). En af disse klinikker opbevares på den stationære klinik i Grønnedal til brug for særlig "udrykning", en var udlånt i flere år til tandbehandling af det danske kontingent på Cypern. SAT I har i mange år

betjent de større skibe, og endelig har SAT II siden ovennævnte dato - med enkelte afbrydelser - betjent de landfaste tjenestesteder (herunder MAS Anholt) inden for Søværnet samt et par flyvestationer.

Gennem årene har SAT II gjort en god (og besparende) indsats, og ser man på de statistikker, der foreligger, etc., har denne klinik i høj grad været "rentabel". Men dens udstyr er blevet meget slidt og også stærkt ramponeret på grund af de mange transporter fra sted til sted.

Længe har man gerne villet udskifte og supplere helst med et nyt tysk (tilsvarende) udstyr, men dette har ikke været muligt. Der eksisterer ikke mere specialfirmaer for militært tandlæge-feltudstyr. (I følge oplysninger har det tyske forsvar ingen problemer med at få militær-personer afsat som patienter hos civile tandlæger, tværtimod er den militære patient betydeligt mere attraktiv (end forholdet er herhjemme)). For så vidt ærgerligt, da det tyske udstyr er meget rationelt og gennemtænkt. Amerikanske udstyr findes, men de er meget komplicerede, dertil kommer merudgiften ved at alt el-grej ikke passer til dansk 220 V vekselstrøm.

I nyere tid er man - først og fremmest i udlandet - begyndt at indrette mobile tandklinikker i større eller mindre busser, men de udenlandske tilbud var særdeles kostbare, og de havde næppe en jordisk chance for at komme igennem bevillingsmæssigt set i en sparetid. Herhjemme fik imidlertid Københavns Tandlægehøjskole indrettet en tandbus på et dansk karosseriværksted og til en langt mere favorabel pris. Bussen var overvejende planlagt som undersøgelsesbus, men havde dog boremaskine og røntgenapparat m.v.

På grundlag af tandlægehøjskolens erfaringer indrettedes nu tandbus nr. 2 til amtstandplejen i Nordvestsjælland Amt. Også en overvejende undersøgelsesbus, men nu med rettelse af en række fejl og mangler, der havde vist sig ved tandlægehøjskolens tandbus.

Den 3. bus, som nu stort set er helt færdig, er indrettet nogenlunde som bussen i amtstandplejen, men alligevel som en overvejende behandlingsbus. Af dens indretning og udstyr kan nævnes: tandlægestol (= operationsstol) af "liggestols-typen", komprimeret luft, sug til spytsuger og ved tandkirurgiske indgreb, røntgenapparat, fremkalderudstyr, fuldautomatisk el-autoklave, el-tørsterilisator, håndvask, hurtigkørende boremaskine og almindelig boremaskine, opvarmingsanlæg og aircondition. Eller med andre ord: Udstyret fuldt og helt som en

moderne, velindrettet tandklinik.

Af finesser i øvrigt: Når bussen kommer til et tjenestested: 2 donkrafte sættes op for at stabilisere den, et el-kabel forbindes til en kontakt, og en vandslange forbindes med en vandhane på tjenestestedet og bussen er ikke køreklar, men "boreklar". Der skal ikke foretages montering, sterilisation af alt tandlægegrej etc. etc. efter udpakning fra kasserne. Bussen skulle faktisk kunne tage den første ind til undersøgelse og behandling et lille kvarter efter sin ankomst til tjenestestedet. Da den ydermere er fuldt udstyret, skulle en lang række henvisninger til civil tandlæge formentlig helt undgås og derved stiger dens rentabilitet yderligere. (RETIG).

Mineuskadeliggørelse i april kvartal

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold havde i april kvartal 43 udrykninger, heraf 32 efter farlige og 11 efter ufarlige genstande.

Mineudrykningerne har bl.a. omfattet 6 mineankre, 1 engelsk torpedo, 22 "marine marker", 1 brisantgranat, 1 raket, 4 mortargranater, 300 signalpatroner, 1100 stk. håndvåbenammunition, 1 syrehornsmine, 14 nødraketter, 21 nødblus, 1 strømmåler og 1 minemarkeringsbøje.

Der blev kørt 5.882 kilometer og sejlet en del sømil.

Samtidig havde Minesdepot Dråbys mineuskadeliggørelseshold 15 udrykninger. De omfattede bl.a. uskadeliggørelse eller hjemtagelse af 1 pansermine, 54 markeringsblus, 41 nødraketter, 8 signalpatroner, 1 engelsk minestrygningsflyder, 4 artillerigranater og 2.850 stk. håndvåbenammunition.

Her blev der kørt 2.044 kilometer.

(FLS FRH)

Nyt våben mod forurening til søs

Fra Flådestation Korsør udgik den 8. august et togt som led i kampen mod den fælles fjende: forureningen til søs. Det var miljøstyrelsen, der havde allieret sig med Søværnet som en naturlig forbundsfælle i kampen mod denne stedse voksende modstander. Minestrygeren GRØNSUND med eskadrechefen om bord, eskorteret af minestrygerne SÆLVIG og SANDVIG stod til søs. Foruden de ordinære besætninger havde man 2 repræsentanter fra forureningsministeriet (miljøstyrelsen) med,

orlogskaptajn Schrøder og orlogskaptajn Stamp, der i teknisk henseende skulle lede slagets gang. Fordelt over 2 af skibene havde man ca. 900 meter flydespærring, inddelt i sektioner på hver 25 meter, der skulle udlægges som en slags "lasso" til indkredsning af forureningsområdet.

Systemet, der er svensk, er såre enkelt, idet det består af nævnte sektioner, der hver består af 2 halvdele, populært sagt 2 sammensvejsede slanger, en øverste del, der fyldes med luft til at holde slangen oppe, og en nederste del, der fyldes med vand for at holde sektionen lodret i vandet, støttet i enderne af sammenskruede træstykker. Materiale: nylonvæv, belagt med oliebestandigt PVC, alt i en iøjnefaldende orange farve.

Efter ankomst til Musholm bugt, hvor man i ro og mag kunne afholde forsøget uden gene for nogen, gik man i gang med eksperimentet, der kun var set een gang før - i Gøteborg. Ved hjælp af trykluft fra skibets pumpemateriel pumpedes sektionerne op, således at disse sammenkædet dannede en søslange, der vist i størrelse kun overgås af uhyret i "Loch Ness", og det blev ikke uden naturlig stolthed konstateret, at besætningen, der ikke før havde prøvet denne aktion, slog den svenske tidsrekord. Svenskerne var 15 minutter om en sektion, medens ministryernes besætning klarede en sektion på kun 10 minutter. Der blev tilsammen udlagt 9 sektioner, der sammenføjedes til en "hestesko". Efter at have konstateret, at alt virkede efter hensigten (dog med visse mindre "skønhedsfejl"), blev grejet atter bjærget, hvad der som forventet var det, der tog den længste tid.

Før bjærgningen havde ministryeren SANDVIG landsat det hold af journalister og fotografer, der efter indbydelse havde overværet forsøget. Der blev optaget film både til fremstilling af instruktionsfilm (8 og 16 mm) og til optagelse i TVA (vist samme aften kl.1930).

Der blev ved forsøget ikke udlagt olie eller anden forurening, hvorfor kampens sidste halvleg - neutralisering af forureningen - ikke blev afprøvet ved denne lejlighed. For en fuldstændigheds skyld skal nævnes, at en given forurening - alt efter forholdene (vind og vejr samt geografisk placering o.s.v.) - tænkes uskadeliggjort enten ved at blive "halet" ind på lægt vand, hvorfra den med slamsuger eller lignende (eventuelt med Civilforsvarets hjælp) tænkes opsamlet og transporteret til raffinering eller neutralisering på stedet med diverse midler, afpasset efter situationen.

Det afholdte forsøg er kun afprøvning af et enkelt led i den kamp, der med intens styrke føres på mange fronter mod forureningen.

(FLS KOR)

SARJA atter i dansk farvand

Det sovjetiske forskningsskib, skonnerten SARJA, vil atter i år optræde i danske farvande. Skonnerten er sejlet fra Leningrad med sovjetiske videnskabsmænd, der vil undersøge de dybtliggende strukturer i Østersøens bund. Det foregår med magnetiske metoder. I Gdynia slutter polske eksperter fra Warszawas universitet sig til ekspeditionen. De skal bl.a. indsamle materiale til komplettering af den magnetometriske måling af en bred polsk kystzone.

Fra Polen sejler skonnerten SARJA videre til Østersøens sydlige og centrale del og vil anløbe danske, svenske og finske havne.

Ekspeditionens videnskabelige chef, professor Mikhail Ivanov, oplyser, at detaljerede magnetometriske undersøgelser i Østersøen i første række tjener navigationsmæssige formål, men at de også har forbindelse med søgningen efter olie og naturgas i kontinentalsoklen.

Skonnerten SARJA er verdens eneste umagnetiske forskningsskib, bygget helt igennem af træ og andre umagnetiske materialer. I mere end 20 år har skibet sejlet en kvart million sømil. (APN).

Indland kort

Thorshavn har haft besøg af de franske destroyere LE BRETON og LE SAVOYARD samt eksperimentalskibet HENRI POINCARÉ. Samtidig besøgte også den franske minestryger CYBELE Færøerne, et helt nyt skib, der er på prøvesejlads i Nordatlanten.

Chefen for Søværnet har til Flyvevåbnet indstillet, at seks officerer indstilles til optagelsesprøver til Flyveskolen ved Flyvevåbnets rekruttering 11. - 15. september. Samtidig anmodes om, at der reserveres 3 pladser på Flyveskolens elementære kursus næste år.

Den tiltrædende og afgående canadiske forsvarsattaché oberst D.W.Francis og captain A.D.Mc. Phee har aflagt besøg hos Chefen for Søværnet.

Marineforeningen holder det årlige jubilarstævne den 27. august i København. Der indledes med parade på Holmen for chefen for Flådestation København og Marineforeningens landsformand. Efter kransenedlægning er der rundgang på Holmen med Kvindeligt Marinekorps musikkorps i spidsen.

Det grønlandske laksefiskeri begyndte den 1. august. Forud holdt Grønlands Kommando møde om fiskeriinspektionen med repræsentanter for de sejlene enheder og luftgrupperne.

Der er nu givet bevilling til genopbygning af den Alouette helikopter, der totalhavarerede i december i fjor. Genopbygningen sker ved Flyvevåbnets hovedværksted. Flyet ventes tidligst operationsklar primo 1973.

Stabschefen ved NATO-hovedkvarteret i Kolsås, generalmajor P.J.F. Whiteley, Royal Marines, har været på tiltrædelsesbesøg i Danmark, bl.a. hos Chefen for Søværnet.

Chefen for Søværnet inspicerede 16. - 17. august Skoledelingen for Kadetter. Inspektionen fandt sted i Kattegat, Samsø Bælt og Sundet.

Udland kort

Den vesttyske marine udskifter sine motortorpedobåde med nye raketudstyrede enheder i løbet af efteråret. De første får base ved Flådestation Mørvig ved Flensborg. Det vides endnu ikke, hvad der skal ske med de udskiftede både.

Den norske Sjøforsvarets gymnastikskole starter i september med 17 elever. Efter 10 måneder slutter skolen med eksamen, hvorefter eleverne er pligtige til et års tjeneste som instruktører i fysisk træning i flåden.

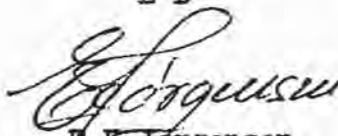
Det atomdrevne vesttyske handelsskib OTTO HAHN har anløbet Monrovia, efter at Liberia har indgået en aftale med Vesttyskland herom. Atomskibet kan nu anløbe havne i 16 lande.

En ny sovjetisk hovercraft ORION er under bygning i Volgabyen Gorkij. Den indsettes næste år, har plads til 80 passagerer og sejler med 40 knobs fart. En lignende fart får nye hydrofoilmåde med plads til 120 passagerer, der også er under bygning. Samme sted planlægges bygning af propeldrevne "vandslæder", der flyver flere meter over vandet med op til 250/km.

Et nyt stort museum indrettes i s'Lands Zeemagazijn i Amsterdam, en bygning fra 1655. Det skal bl.a. rumme det nuværende skibshistoriske museum med 300 skibsmodeller, 400 gamle nautiske instrumenter og et bibliotek med over 50.000 bind.

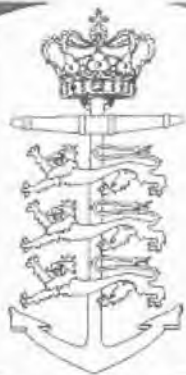
Et større antal sovjetiske vejrskibe er ved at afslutte en storstilet meteorologisk undersøgelse i Atlanterhavets tropiske område, som der hidtil har været sparsomme data om. Undersøgelserne er sat igang, fordi denne del af oceanet har stor indvirkning på vejret og de atmosfæriske forhold på den nordlige halvkugle. Man håber at have fået et grundlag for sikre langtidsprognoser.

E B

E. V. Jørgensen
Kommandør

Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Rift om Marinestabens bygninger

Forsvarsministeriet har endnu ikke taget stilling til den fremtidige anvendelse af Marinestabens bygninger i Gernersgade-Komplekset, men Chefen for Søværnet har indsendt et i Marinestaben udarbejdet forslag til overvejelse. Der er desuden indsendt en række forslag fra andre myndigheder, som ministeriet skal tage stilling til.

Marinestabens bygning i Gernersgade med tilhørende vagtbygning, kasernebygning og garageanlæg findes velegnet til brug for en eller flere af forsvarrets myndigheder. Det er således rimeligt at overveje, om den f.eks. stilles til rådighed for Fyrdirektoratet og Lodsdirktoratet m.v. Fyrdirektoratet råder nu over 565 m² lokaler i Søkvæst-

husets hovedbygning, mens der i Gærnersgade kan stilles 855 m² til rådighed.

Hvis dette forslag kan gennemføres vil der i Søkvæsthuset kunne frigøres kontorareal som bl.a. kan anvendes til forbedring af de meget trange pladsforhold, som Marinens Bibliotek lider under. Der har længe været et ønske om at forbedre bibliotekets forhold.

Til gunst for en udvidelse af bibliotekets pladsforhold anføres, at der ved Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv findes bøger, studier, rapporter m.v., som i stort omfang er spredt ud på lokaliteter, som tidligere tilhørte Søværnets tekniske myndigheder. Arkivalierne udgør et nødvendigt baggrundsmateriale for en betydelig del af Søværnets sagsbehandling. En samling på f.eks. Marinens Bibliotek vil rationalisere sagsbehandlingen på det taktiske og tekniske område. En udvidelse af bibliotekets pladsforhold med 200 m² vil give tilfredsstillende arbejdsforhold.

Det skønnes ikke muligt at afslutte den igangværende sanering af den tidligere Søværnskommandos og Søværnsstabs arkiver, før Marinestabens udflytning til Vedbæk finder sted ved årets udgang. Der er mangel på arkivplads i den kommende bygning til Forsvarskommandoen i Vedbæk, og da arkiverne fortrinsvis opbevares i Haregade, foreslås, at bygningen her bevares indtil denne sanering er afsluttet.

(MST)

Dronningen inspicerer Søværnets skibe

Dronningen inspicerede den 22. august 30 enheder under Søværnets operative Kommando i Århus Bugt. Enhederne var under kommando af kontreadmiral O. Brinck-Lund.

Kongeskibet DANNEBROG med Dronningen og Prins Henrik om bord lå til ankers ud for Århus havn. Desuden var Chefen for Søværnet og Dronningens Jagtkaptajn om bord. Skibene passerede i formation forbi kongeskibet DANNEBROG under afgivelse af sædvanemæssig honnør. Besætningerne var opstillet til paradering og udbragte et trefoldigt leve for Dronningen ved passagen.

Efter passagen inspicerede Dronningen ledsaget af Prins Henrik og Chefen for Søværnet flere skibe og overværede bl.a. forud planlagte artilleri- og torpedoskydninger samt en minestrykningsøvelse og sejlede desuden med undervandsbåd og torpedobåd. Til slut inspicerede

Dronningen Skoledelingen for Kadetter.

Efter inspektionen samledes enhederne i Århus, hvor der blev holdt samlet parade for Dronningen. I paraden deltog også personel fra Søværnets operative Kommandos stab samt Marinehjemmeværnet og Kvindeligt Marinekorps i Århus. (SOK)

Nordisk kadetstævne i Kristiansand

Fredag den 4. august ankom Skoledelingen for Kadetter bestående af minelæggeren FYEN, bevogtningsfartøjerne HAVMANDEN og HAVFRUEN, samt sejlkutterne THYRA og SVANEN til Kristiansand for deltagelse i Nordisk Kadetstævne 1972. Ankomsten blev på festlig vis markeret af et norsk militærorkester, der musicerede på kajen. Programmet var traditionen tro udarbejdet således, at kadetterne udover at møde hinanden i de forskellige idrætsdiscipliner havde lejlighed til selskabeligt samvær bl.a. ved udveksling til frokost i de enkelte skibe. For stambesætningerne var der arrangeret fodboldkamp, dans og busudflugter. Det blev ikke det store sølvstøj, der blev hentet hjem, idet kadetstævnets resultater blev således: - håndbold (Sverige vinder - Danmark nr.2), - svømning (Sverige vinder - Danmark nr.4), - roning (Norge vinder - Danmark nr.4), - pistolskydning (Norge vinder - Danmark nr.2) og fri idræt (Norge vinder - Danmark nr.4).

I fodbold for stambesætningerne gik det bedre, her blev Skoledelingen for Kadetter vinder, men måtte se sig slået 1-0 i den afsluttende kamp mellem vinderholdet og den lokale fodboldklub START. Tirsdag den 8. august forlod Skoledelingen for Kadetter Kristiansand.

I dagene 11.-14. august aflagde skoledelingen uofficielt besøg i Stavanger. I forbindelse med besøget var der arrangeret en 5 timers bustur til Sirdalen, hvilken var en enestående naturoplevelse. Der spillede en fodboldkamp mod et hold fra Sjøforsvarets rekrutskole KNM HARALD HÅRFAGER (resultat 3-4).

FLORA på vellykket Næstved-besøg

I week-enden 11.-13. august aflagde korvetten FLORA et officielt besøg i Næstved, hvor den er adopteret.

Ved ankomsten fredag blev skibet budt velkommen af repræsentanter for byrådet anført af borgmesteren, hvorefter korvettens chef,

orlogskaptajn E.Sørensen aflagde visit hos garnisonskommandanten. Kl. 1230 holdtes frokost om bord for borgmesteren, kommunaldirektøren, garnisonskommandanten og chefen for CF-kolonnen i Næstved. Om eftermiddagen arrangerede Marineforeningen en vellykket tur for ca. 30 mand af besætningen, medens der om bord holdtes reception for ca. 40 gæster. Dagen afsluttedes med en middag på rådhuset, hvor 12 mand fra alle besætningskategorier deltog. Lørdag formiddag aflagde vagtbesætningerne på Gardehusarkasernen og CF-kasernen besøg i FLORA, hvorefter skibets besætning fik lejlighed til at besøge CF-kasernen og deltage i en demonstration af kampvogne og pansrede mandskabsvogne på Gardehusarregimentets øvelsesterræn. FLORA's besætning blev herefter inviteret til frokost på kasernen.

Der afholdtes offentlig besøg om bord lørdag og søndag eftermiddag (ca. 1400 gæster), hvor der bl.a. blev foretaget en Wet-hoist demonstration med en helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste samt redningsdemonstrationer med oppustelig redningsflåde og skibets svømmedykkere. Marineforeningen i Næstved tog sig igen på uforlignelig måde af besætningen lørdag aften ved at invitere til hyggeaften i Marinestuen. Søndag afholdtes endnu en frokost for 12 gæster fra byen. Kl. 1900 s.d. afsejlede korvetten i henhold til sejlplanen.

FLORA har således haft et vel tilrettelagt og et overordentlig vellykket week-end besøg i Næstved, takket være den udmærkede hjælp og interesse, der er blevet skibet til del fra den smukke by's side. Mange kontakter er blevet knyttet og genopfrisket, og alle om bord vil mindes dette besøg med stor glæde.

Som venskabs gave overrakte konditormester Hilbert Nørgård, Næstved en flot skibsklokke til en repræsentant for besætningen med ønske om at den blev hængt op på besætningens skaffebanje som en tak for den måde, han var blevet modtaget og rundvist om bord på af besætningen.

(FLOR)

Besparelserne i Søværnet

De iværksatte besparelser på Søværnets driftsbudget i dette finansår har som bekendt fået omfattende presseomtale i den senere tid. En meget stor del af de fremkomne kommentarer hviler øjensynligt på et mangelfuldt grundlag eller på fejlagtige oplysninger. De trufne

foranstaltninger er begrundet i en akut situation og har intet at gøre med problematikken over fremtidig udnyttelse af flådestationer i Frederikshavn og Korsør.

Sagens realitet er, at ministeriet har oplyst Forsvarskommandoen om det beløb, som efter regeringsbeslutning skal spares inden for forsvaret i indeværende år, og Forsvarskommandoen har derefter truffet beslutning om på hvilke områder og i hvilket omfang, der skal indvindes besparelser. Direktiv herom er i slutningen af juni udsendt til underlagte myndigheder med ordre til at iværksætte fornødne foranstaltninger. Indenfor Marinestabens område skal der i resten af finansåret spares på en række uddannelser og personelbudgetter, herunder udgifter til rejser, udstationering og søtillæg m.v. Sidstnævnte område udgør en betydelig del af nævnte budgetter. Med usændret aktivitet i forhold til sidste år ville der til udstationering, søtillæg og rejser have været behov for ca. 10 mil.kr., men i følge sparedirektivet kunne der kun stilles ca. 6 mil. kr. til rådighed. På det tidspunkt, da dette blev meddelt var der allerede forbrugt eller bindende disponeret over 30-40% af denne ramme. Det var derfor bydende nødvendigt, at der omgående iværksattes hurtigt virkende foranstaltninger til dæmpning af aktiviteten således at denne for de resterende tre fjerdedele af finansåret kunne tilpasses de til rådighed værende midler indenfor de nævnte budgetområder.

Efter samråd med Søværnets operative Kommando har jeg den 24. juli udstedt de fornødne ordrer og indberettet herom og om de midlertidige konsekvenser til Forsvarskommandoen. (CH SVN)

Indland kort

Det vesttyske forskningsskib PLANET vil med dansk tilladelse foretage en række videnskabelige undersøgelser på Store Fiskebanke i Nordøen i perioden 13.-20. september. Skibet skal hente en række bundprøver op, foretage akustiske målinger og fotografere havbunden.

Som et led i udvekslingen af norske og danske officerer til stabsuddannelse indtræder den norske orlogskaptajn John Moen på Stabskursus for Søværnet 1973. Samtidig er kaptajnløjtnant P.C.H.Rasmussen blevet tilmeldt det norske Sjøforsvarets Stabskursus.

Et anonymt medlem af Kvindeligt Marinekorps har skænket korpset en gave på 14.000 kr. i obligationer, hvorefter renterne skal uddeles til et medlem, der har gjort en særlig indsats eller udmærket sig i tjenesten. Hædersgaven uddeles en gang årligt på korpsets fødselsdag.

Mellem Søværnets personelorganisationer og Chefen for Søværnet er der opnået enighed om at etablere en samarbejdsordning for Søværnet bestående af et områdeudvalg, idet der under Søværnets operative Kommando, Søværnets Materielkommando m.fl. foreslås oprettet lokaludvalg. Områdeudvalget skal være koordinerende for samtlige lokaludvalg.

Den 23. september holder Foreningen af fremmede Forsvarsattachéer i samarbejde med Rungsted Sejlklub den årlige kapsejls i folkebåde. Der ventes godt en halv snes deltagere.

Søværnets operative Kommando havde i årets første halvdel 114 søredningsaktioner. Professionelle søfolk tegnede sig for 53% og ikke professionelle for 33 - de sidste 14% var falske alarmer o.l.

Udland kort

To sovjetiske destroyere NASTOITSIVIJ, 3.500 t, og OGNENNYJ, 3.000 t, har aflagt et femdages besøg i Helsingfors. Den russiske chef, kontreadmiral V.A.Lapenkov, sagde under besøget, at tre års værnepligt giver fuld garanti for, at enhver om bord virkelig er sømand.

Den svenske kystflåde har indledt den årlige øvelse i Østersøen med deltagelse af et halvt hundrede skibe, bl.a. fregatter, torpedo-både, ubåde, minestrygere, depot- og hjælpeskibe. Desuden deltager isbrydere, lods-både og toldvæsenets både, da et hovedafsnit af øvelsen er samarbejde med civile myndigheder.

Det sovjetiske forskningsskib POLJARNIK er afgået fra Murmansk for at arbejde i Barentshavet, Grønlandshavet og Norskehavet. Det skal undersøge udvekslingen af varme og fugtighed mellem de arktiske områder og de tempererede zoner, der har stor indflydelse på vejret på den nordlige halvkugle.

Det første museum i Norge har sikret sig en redningsstation med fuldt udstyr. Det er Lista museum, der har overtaget søns gamle, traditionsrige redningsstation, der nu er blevet nedlagt. Museet vil vedligeholde redningsstationen og åbne den for publikum.

En af Sveriges største indkøbere, Försvarets fabriksverk kæmper efter overgang til EDB med store vanskeligheder for at kunne betale leverandørerne til tiden. Personalet kører med overarbejde og udskudt ferie. Institutionen betaler 100.000 regninger til 2,6 milliarder sv.kr. om året.

Skibsværftet i Velikij Ustjug ved floden Dvina i Sovjet har påbegyndt bygningen af et hurtiggående katamaran-skib med plads til 300 passagerer. Fart 40 km/t. Fartøjet stikker mindre end en meter og kan komme frem på meget lavt vand.

Det svenske torpedo- og missilbjærgningsfartøj, der bygges ved Lunde Varv- og Verkstads A/B, vil få navnet PINGVINEN. Skrognummer i fredstid bliver A 248. Ubåtsbjærgningsfartyget BELOS har ændret betegnelse til dykeri- og ubåtsræddningsfartyget BELOS.

E B

E.V. Jørgensen
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet